

2026

TØNDER
KOMMUNE

Tillæg nr. 2 til
§16a miljøgodkendelse af husdyrbrug
Søndernæsvej 24, 6780 Skærbæk

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING	2
AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE	3
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	4
A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD	4
B og F. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE	5
1) Indretning og drift af anlæg	5
2) Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer.....	7
3) Forbindelse til andre husdyrbrug	7
4) Lokalisering og landskab	7
5) Ammoniak	7
6) Lugt	8
7) Øvrige emissioner og gener	8
8) Reststoffer, affald og ressourceforbrug	10
9) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak.....	11
10) Eventuelle grænseoverskridende virkninger	11
11) Erhvervsmæssig nødvendighed	11
C. OPLYSNINGER OM IE-HUSDYRBRUGET	11
E. OPLYSNINGER M.V. TIL MILJØKONSEKVENSRAPPORT	12
ØVRIGE RELEVANTE OPLYSNINGER	12
VILKÅR	13
HØRINGER	20
KLAGEVEJLEDNING	20
BILAG	21

INDLEDNING

Michael Kooi har 5. juni 2025 søgt om et tillæg (nr. 2) til miljøgodkendelsen på ejendommen Søndernæsvej 24, 6780 Skærbæk.

Tillægget bygger på oplysningerne i ansøgningen med tilhørende bilag, herunder skema 250830 – se bilag 1.

Tillægget indeholder først en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af ejendommen, herunder afsnit der vedrører husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne. Til sidst er vilkårene for afgørelsen.

Der gives 6 års frist for udnyttelse af miljøgodkendelsen.

Historik

Ejendommen har en miljøgodkendelse fra 2022 og et tillæg fra 2023. Godkendelsen og tillægget gælder fortsat, men dog med de ændringer der følger af dette tillæg, når tillægget udnyttes.

Tillæg nr. 2, 16a, stk. 4 – 2026

Dette tillæg omhandler en udvidelse af den eksisterende ensilageplads med 1.800 m², samt indvendige ændringer i den eksisterende kostald.

Gyllebeholderen, godkendt ved tillæg i 2023, gengodkendes da den endnu ikke er opført og i den forbindelse indsættes vilkår om teltoverdækning af den eksisterende beholder for at overholde kravene til ammoniakemission fra ejendommen. Desuden godkendes en ny møddingsplads på 163 m². De nye anlæg kan ses nedenfor som skraverede områder.

Fig. 1: Situationsplan. De skraverede områder godkendes i tillægget.

AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE

Tønder Kommune meddeler den 21. april 2026 tillæg til husdyrbruget på Søndernæsvej 24, 6780 Skærbæk med de stillede vilkår.

Tillægget er meddelt jf. § 16a, stk. 4 i husdyrloven¹. Vurderinger og vilkårsfastsættelse er foretaget efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² og husdyrgødningsbekendtgørelsen³. Der godkendes følgende:

Produktionsareal:

87 m² – sengestald med fast gulv til malkekøer, kvier og stude

267 m² – sengestald med spalter til malkekøer, kvier og stude

1.950 m² – sengestald med spalter (kanal bagskyl eller ringkanal) til malkekøer, kvier og stude.

124 m² – dybstrøelse til flexgruppe, alle kvæg.

80 m² – dybstrøelse til heste.

1.200 m² – Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb til malkekøer, kvier og stude.

120 m² – dybstrøelse til flexgruppe, alle kvæg.

1.000 m² – dybstrøelse til flexgruppe, alle kvæg.

250 m² – dybstrøelse til kalve under 6 mdr.

Gødningsareal

1.027 m² gødningsareal til flydende husdyrgødning (eksisterende gyllebeholder).

1.015 m² gødningsareal til flydende husdyrgødning (ny gyllebeholder 5.000 m³).

163 m² gødningsareal til fast husdyrgødning.

Projekterede anlæg:

Ensilagepladsen udvides med 1.800 m² og der sker indvendige ændringer i den eksisterende kostald. Gyllebeholder på 5.000 m³ opføres og den eksisterende gyllebeholder påsættes teltoverdækning. Ny møddingsplads etableres.

Tillægget bygger på ansøgers miljøkonsekvensrapport med tilhørende bilag, herunder skema nr. 250830, version 4 indsendt via husdyrgodkendelse.dk. Se bilag 1.

Det er Tønder Kommunes vurdering, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen. Herunder, at husdyrbruget kan drives på stedet under hensyn til omgivelserne, og ikke vil påvirke Natura 2000 områder negativt eller ødelægge plantearter, yngle- eller rasteområder for bilag I og IV arter.

Afgørelsen kan skriftligt påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet jf. vejledning sidst i godkendelsen.

Helle H. Iversen
Miljømedarbejder

Kvalitetssikring:
Dorte Fabrin
Miljømedarbejder

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1065 af 21. august 2025 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

² Bekendtgørelse nr 300 af 20. marts 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

³ Bekendtgørelse nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning.

MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING

A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD

1) Bedriftsoplysninger

Søndernæsvej 24, 6780 Skærbæk
BFE-nr.: 9042045.
CVR: 38418483.
CHR: 49604.

2) Kontaktoplysninger

Navn: Michael Kooi
Adresse: Søndernæsvej 24, 6780 Skærbæk
Mobil: 51371662.
E-mail: miko6780@gmail.com

3) Rådgiver

Navn: Rikke Ilsøe Mogensen – Vestjysk Landboforening
Adresse: Herningvej 3, 6950 Ringkøbing
Mobil: 9681 4223
E-mail: rim@vestjysk.dk

4) Andre husdyrbrug der drives sammen med det ansøgte

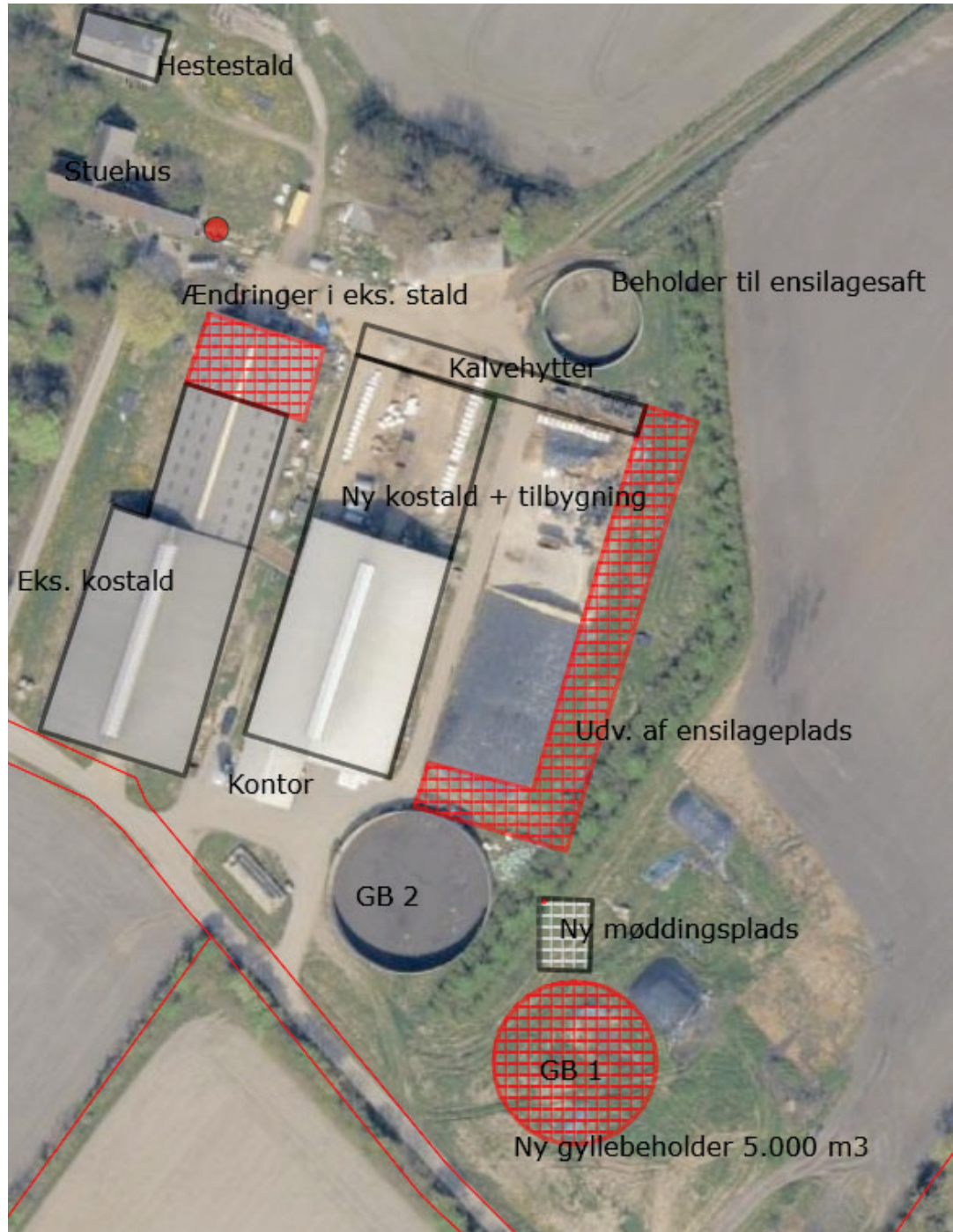
Ingen andre husdyrbrug med samdrift.

B og F. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE

1) Indretning og drift af anlæg

Stald og anlæg

Oplysninger om ejendommens indretning og drift fremgår af nedenstående figur og tabel.

Figur 2: Placering af staldanlæg mv. De røde markeringer er ændringer/udvidelser.

Staldafsnit	Stald	Produktionsareal, staldsystem og dyretype
Eksisterende kostald	3.036 m ²	NY 87 m ² – sengestald med fast gulv til malkekøer, kvier og stude

		NY 267 m ² – sengestald med spalter til malkekøer, kvier og stude
		1.950 m ² – sengestald med spalter (kanal bagskyl eller ringkanal) til malkekøer, kvier og stude.
Kalvestald	124 m ²	124 m ² – dybstrøelse til flexgruppe, alle kvæg
Hestestald	240 m ²	80 m ² – dybstrøelse til heste
Ny kostald + tilbygning 2022	2.707 m ²	1.200 m ² – Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb til malkekøer, kvier og stude.
		120 m ² – Dybstrøelse til flexgruppe, alle kvæg.
		1.000 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg
Kalvehytter 2022	1.071 m ²	250 m ² – dybstrøelse til kalve under 6 mdr.
Opbevaringslagre		
Opbevaringslagre	Lagertype/gødningstype	Areal m²
Gyllebeholder 1, tillæg 1.	Flydende	1.015 m ²
Gyllebeholder 2 (eksisterende) (5.000 m ³)	Flydende	1027 m ²
Gyllebeholder (restvand 1.548 m ³). Indgår ikke i MGK eller tillæg	Flydende	383 m ²
Møddingsplads.	Fast	150 m ²

Tabel 1: Oversigt over produktionsareal og gødningsareal.

Produktionsarealer

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 2, overblik over stalde og produktioner.

Tønder Kommune vurderer:

Den eneste ændring i produktionsareal sker i den eksisterende kostald, hvor et mindre dybstrøelsesareal ændres til et område med hhv. sengestald med fastgulv (87 m²) og sengestald med spalter (267 m²).

Mellem de 2 stalde ses en drivgang, der ikke er regnet med som et produktionsareal. Det betyder at drivgangen skal renholdes, og at dyr kun må opholde sig derpå kortvarigt. Der stilles i øvrigt vilkår til produktionsarealernes udformning og maximale størrelse. Det vurderes at ansøgers opmåling/beregning af produktionsarealet er tilstrækkelig.

Gødningsopbevaring og -håndtering

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 - afsnit 3, overblik over husdyrgødning samt af bilag 2, afsnit om gylle og dybstrøelse, side 8+9.

Tønder Kommune vurderer:

Det fremgår af ansøgers oplysninger, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til et forventet dyrehold på ca. 480 malkekøer, uden opdræt. Til opbevaring af gylle er angivet en kapacitet på 17.750 m³ – heri er indregnet lejet kapacitet (6.000 m³) samt endnu ikke opført beholder (5.000 m³). Ansøger har i forbindelse med dette tillæg ansøgt om etablering af en ny møddingsplads til dybstrøelse og foderrester. Dybstrøelsen afhentes af biogasanlæg efter behov. Tønder Kommune vurderer på den baggrund at udbringningsteknikker og opbevaring af husdyrgødningen lever op til gældende regler på området.

Vi vurderer, at der med de stillede vilkår er taget tilstrækkeligt hensyn til omkringboende, så gødningshåndtering og -opbevaring ikke er til væsentlig gene for omgivelserne.

2) Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 - afsnit om anlæg og bygninger, side 9.

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det, at der er redegjort tilstrækkelig for de bygningsmæssige ændringer.

3) Forbindelse til andre husdyrbrug

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit om basisoplysninger, samdrift.

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderer vi, at anlægget på Søndernæsvej 24 hverken er teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre ejendomme.

4) Lokalisering og landskab

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit om anlæg og bygninger, generelle afstandskrav.

Tønder Kommune vurderer:

Alle afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens §§ 6, 7 og 8 er overholdt.

De nye anlæg – gyllebeholder, møddingsplads samt udvidet ensilageplads, bliver etableret i tilknytning til de eksisterende anlæg. Ved udvidelse af ensilagepladsen vil en del af det eksisterende læhegn blive fældet for at gøre rum til den større ensilageplads. Der vil derfor blive stillet vilkår om etablering af et nyt læhegn for at minimere de påvirkninger driften af ejendommen giver.

Teltoverdækningen på den eksisterende gyllebeholder skal være lysegrå – dette er et vilkår, der videreføres fra den gamle miljøgodkendelse + tillæg.

Med de stillede vilkår om farver og læhegn vurderer vi sammenfattende, at de landskabelige værdier ikke tilsidesættes, og at det nye byggeri ikke vil virke forstyrrende i landskabet.

5) Ammoniak

Ammoniakfølsom natur (kategori 1, 2 og 3).

Nærmeste kategori 1 natur er på Rømø, Rømø Nørreland (klithede), der ligger ca. 9,5 km vest for husdyrbruget. Beregninger i ansøgningssystemet viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,0 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauets nedre grænse på 0,2 kg N/ha/år totalt.

Nærmeste kategori 2 natur er Normsted Hede ved Birkelev Plantage ca. 3,5 km øst for husdyrbruget. Beregninger i ansøgningssystemet viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,1 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauet på 1,0 kg N/ha/år totalt.

Nærmeste kategori 3 natur er en mose ca. 320 m nord/nordvest for husdyrbruget. Beregninger i ansøgningssystemet viser, at merdepositionen fra husdyrbruget er maks. 0,4 kg N/ha/år for 8-års driften, og 0,2 kg N/ha/år for nudriften. I begge tilfælde under beskyttelsesniveauet på 1 kg N/ha/år.

Naturbeskyttelseslovens § 3

Ingen områder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 vil modtage en mer-depositionen > 1,0 kg ammoniak N/ha/år som følge af udvidelsen. Det ansøgte projekt vurderes på den baggrund ikke at give anledning til tilstandsændringer af naturområderne.

6) Lugt

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 6 om nabopåvirkning.

Der er foretaget en beregning af lugtgeneafstanden i ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk. Resultaterne kan ses herunder.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Kildebjergsvej 6	0	FMK	124,5	124,5	288,5	Ja
 Kildebjergsvej 8	0	FMK	124,5	124,5	236,3	Ja
 Søndernæsvej 26	0	FMK	124,5	124,5	138	Ja
 Søndernæsvej 14	0	NY	394,7	355,2	887,6	Ja
 Brøns Ejerlav, Brøns	0	NY	574,1	574,1	1141	Ja

Tabel 2: Lugtberegning.

Tønder Kommune vurderer:

Beregningerne viser, at lugtgenekriteriet er overholdt.

Det fremgår af ansøgningen, at der ikke anvendes miljøteknologier til reducere af lugtemission fra staldene. Der stilles derfor ingen vilkår i den forbindelse. Dog stilles der vilkår om at markstakke med dybstrøelse eller foderrester skal placeres mindst 100 m fra beboelser.

Under forudsætning af, at vilkårene overholdes, vurderer vi, at der er taget tilstrækkelige hensyn til de omkringboende.

7) Øvrige emissioner og gener**Støj**

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit om øvrige gener, støj.

Tønder Kommune vurderer:

For at sikre de nærmeste nabobeboelser mod væsentlige støjgener stilles der vilkår til det maksimale bidrag til den samlede støjbelastning.

Vi vurderer at vilkåret er tilstrækkelige til at sikre omgivelserne mod væsentlige støjgener.

Rystelser og vibrationer

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit om øvrige gener, rystelser.

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af husdyrbrugets placering vurderes rystelser og vibrationer ikke at medføre væsentlige gener for omgivelserne.

Støv

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit om øvrige gener, støv.

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det, at de omkringboende er tilstrækkeligt sikret mod væsentlige daglige støvgener, og at støv kun i sjældne tilfælde f.eks. i forbindelse med høst vil give anledning til gener uden for ejendommen. Der stilles derfor ingen vilkår.

Fluer og skadedyr

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit om skadedyr, fluer og rotter.

Tønder Kommune vurderer:

Der er stillet vilkår om hygiejniveau og bekæmpelse så risiko for tilhold af skadedyr reduceres. Ejendommen er i øvrigt tilmeldt en privat sikringsordning, der kommer på ejendommen flere gange årligt.

Det vurderes, at husdyrbruget vil sørge for god staldhygiejne, forsvarlig foderopbevaring, fjernelse af affald, foder og gødningsrester, så skadedyrsangreb forebygges.

Til- og frakørsel

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 - afsnit om transport.

Tønder Kommune vurderer:

Udvidelsen på gården betyder en stigning i antallet af transportere til og fra ejendommen på ca. 25 %. Transporterne vil primært foregå i dagtimerne af de eksisterende indkørsler til bedriften. En stor del af gyllekørslen sker til arealer bag gården, hvortil der køres på interne markveje. Tønder Kommune vurderer på den baggrund, at husdyrbruget tager mest muligt hensyn til omkringboende og miljøet. Der stilles derfor ingen vilkår.

Lys

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit om lys.

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår om, at ejendommens drift ikke må medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Vi vurderer, at der med de stillede vilkår er taget tilstrækkeligt hensyn til de omkringboende.

Driftsforstyrrelser og uheld

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit om risici.

Tønder Kommune vurderer:

For at minimere risikoen for forurening i forbindelse med den almindelige daglige drift, stilles der vilkår til opsyn ved gyllepumpning, samt til opbevaring og håndtering af affald, flydende gødning, brændstof mm. Der stilles vilkår om at beredskabsplanen skal holdes opdateret, så der sikres en effektiv standsning af og oprydning efter eventuelle uheld og vilkår om at tagnedsløbsbrønde skal sikres så gylle ikke kan afledes til drænsystemet ved uheld.

Vi vurderer, på den baggrund, at der er taget tilstrækkelige hensyn til omgivelserne ved håndtering af husdyrgødning, affald og brændstof.

Kemikalier og pesticider

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit om kemikalier og pesticider.

Tønder Kommune vurderer:

Såfremt det på et tidspunkt bliver aktuelt at opbevare kemikalier eller pesticider på ejendommen igen, så stilles der vilkår om at kemikalier skal opbevares indendørs på fast og tæt bund uden afløb.

På baggrund af ansøgers oplysninger og det stillede vilkår vurderes det, at husdyrbruget opbevarer kemikalier og pesticider forsvarligt.

Olie og brændstof

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit om olieudslip.

Tønder Kommune vurderer:

Opbevaring af olie og brændstof reguleres af olietanksbekendtgørelsen, der i nogen grad sikrer mod forurening. For at undgå olieforurening, er der stillet vilkår om, at påfyldningspistol for olie skal være forsynet med automatisk lukkemekanisme og at brændstoftanke skal stå på fast og tæt bund, så eventuelt spild kan opsamles.

Egenkontrol og management

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit om egenkontrol/management.

Tønder Kommune vurderer:

Der er stillet vilkår om egenkontrol ud fra de virkemidler, der er valgt på ejendommen og i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger.

Tønder Kommune vurderer på den baggrund, at der anvendes godt landmandskab med hensyn til management.

8) Reststoffer, affald og ressourceforbrug

Spildevand

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit om gylle og dybstrøelse.

Tønder Kommune vurderer:

Det er oplyst at møddingssaft vil blive tilledt gyllebeholder på ejendommen, og ensilagesaft ledes til samlebrønd nord for pladsen, hvorfra det pumpes til beholder for ensilagesaft. Opsamlingsbeholderen har et rumfang på 2,826 m³ og pumpens kapacitet er oplyst til at være 2900 L/minut. Afløbstegningen kan ses i bilag 2, side 9. På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det, at husdyrbrugets opbevaring og håndtering af spildevand er forsvarlig. Der stilles derfor ingen vilkår.

Affald og døde dyr

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit om affald.

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår om opbevaring af fast og flydende affald. Under forudsætning af, at vilkårene om affaldshåndtering, egenkontrol og ressourceforbrug overholdes, og affald i øvrigt bortskaffes ifølge kommunens affaldsregulativ, vurderer vi, at der tages tilstrækkelige hensyn til omgivelserne, og at mulighederne for genanvendelse og recirkulation udnyttes.

Energiforbrug

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit om energi.

Tønder Kommune vurderer:

Der er stillet vilkår om, at anlæg, der er særligt energiforbrugende (mælkekø-leanlæg etc.), skal kontrolleres og vedligeholdes, så de altid kører energimæssigt optimalt. Der stilles vilkår om skift til lavenergibelysning, når eksisterende er udtjente. Der stilles desuden vilkår om egenkontrol af energiforbruget.

Tønder Kommune vurderer på den baggrund, at der anvendes energibesparende foranstaltninger på ejendommen.

Vandforbrug

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit om vand.

Tønder Kommune vurderer:

For at sikre bedst udnyttelse af ressourcerne, stilles der vilkår om vedligeholdelse af drikkevandssystemer og registrering af vandforbruget.

På den baggrund vurderer Tønder Kommune, at der anvendes vandbesparende foranstaltninger på ejendommen.

9) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 5 om BAT.

Tønder Kommune vurderer:

Tønder Kommune har fastlagt et BAT-emissionsniveau på 5.816 kg N/år ud fra bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Det fremgår af ansøgningen, at den samlede ammoniakemission fra husdyrbruget udgør 5.813 kg N/år.

BAT fastholdes ved, at der stilles vilkår om gulvsystemernes indretning og om teltoverdækning af den eksisterende gyllebeholder, hvor effekten af teltoverdækningen er indtastet til 35 % (se opbevaringslagre med miljøteknologi – NH₃-N effekt).

Tønder Kommune vurderer på den baggrund at BAT er overholdt, og at de resterende % effekt af teltoverdækningen kan bruges ved næste tillæg.

10) Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit om grænseoverskridende påvirkning.

Tønder Kommune vurderer:

Tønder Kommune er enig i ansøgers vurdering om, at der ikke er grænseoverskridende virkninger.

11) Erhvervmæssig nødvendighed

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit om erhvervmæssig nødvendighed (under det ikke tekniske resume).

Tønder Kommune vurderer:

Tønder Kommune er enig i ansøgers vurdering om, at byggeriet af en ny gyllebeholder og møddingsplads er erhvervmæssig nødvendigt for husdyrbrugets fortsatte drift og konkurrenceevne.

C. OPLYSNINGER OM IE-HUSDYRBRUGET

Husdyrbruget er ikke et IE-husdyrbrug.

E. OPLYSNINGER M.V. TIL MILJØKONSEKVENSRAPPORT

Ved en ansøgning om godkendelse efter husdyrlovens § 16 a, skal ansøgningsmaterialet kunne udgøre en miljøkonsekvensrapport. Kommunen skal gennemgå og bruge rapporten. Tønder Kommune har gennemgået rapporten og har brugt oplysninger i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Ansøgers ikke tekniske resume af miljøkonsekvensrapporten fremgår af bilag 2 – afsnit om "ikke teknisk resume".

ØVRIGE RELEVANTE OPLYSNINGER

Habitatvurdering

Nærmeste habitat-område er: Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde, der ligger ca. 1.000 m vest for husdyrbruget. Vadehavet er et næringsrigt og lavvandet vådområde på overgangen mellem hav og land.

Vi vurderer, at det ansøgte projekt ikke kan få negativ påvirkning på Natura 2000 området, herunder de arter og naturtyper, som området er udpeget for at beskytte. Vi vurderer også, at det ansøgte projekt ikke i kumulation med andre projekter vil få negativ påvirkning på udpegningsgrundlaget for området som følge af ammoniak, idet området i sig selv er næringsrigt. Beregningen viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget vil udgøre 0,2 kg N/ha/år.

Tønder Kommune konkluderer, at det ikke er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering.

Bilag I arter

Husdyrbrugets anlæg ligger ikke i fuglebeskyttelsesområde. Nærmeste fuglebeskyttelsesområde (Ballum og Husum Enge, og Kamper Strandenge) ligger ca. 340 m mod vest/nord/syd for gården.

Beregninger viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget vil udgøre 1,5 kg N/ha/år i nærmeste punkt på området efter udvidelsen. Det nærmeste område i Natura 2000-området er almindelige marker i omdrift.

Fugle på udpegningsgrundlaget er følgende ynglefugle: Engsnarre, brushane, blåhals, hedehøg og mosehornugle samt trækfuglene: Sangsvane, bramgås, kortnæbbet gås og hjejle.

Den nye gyllebeholder/møddingsplads opføres i tilknytning til de eksisterende bygninger og anlæg og det vurderes derfor, at projektet på Søndernæsvej 24 ikke vil kunne påvirke bilag I-arter.

Bilag IV arter

Tønder Kommune vurderer, at projektet ikke vil have en negativ indflydelse på de forskellige bilag IV-arter, da der ikke ændres på vandhuller eller andre potentielle levesteder. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus.

Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke vil medføre, at yngle- og rasteområder for bilag IV arter beskadiges eller ødelægges.

VILKÅR

Når tillægget udnyttes skal vilkårene overholdes. Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

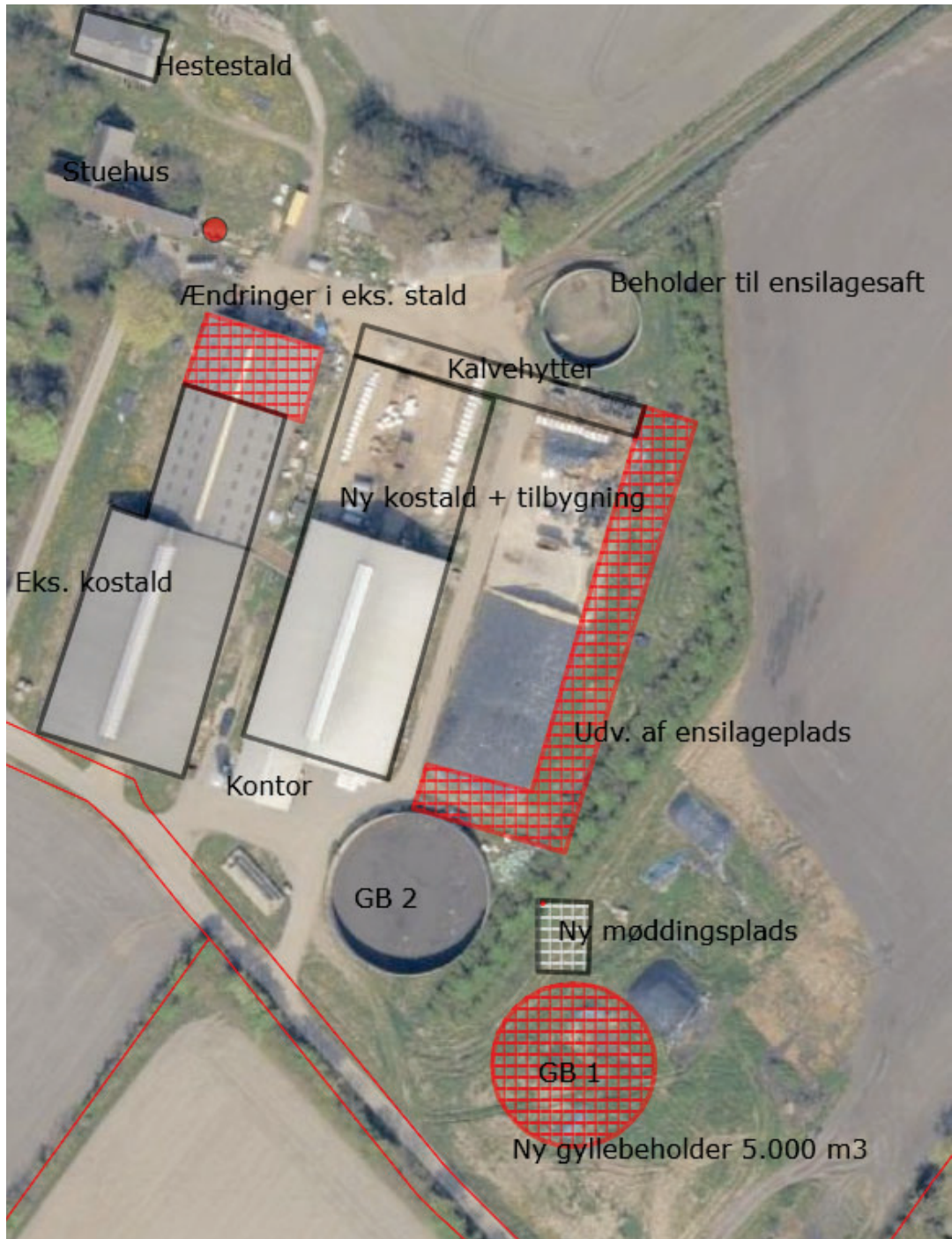
Vilkårsdelen er opstillet således, at alle gældende vilkår for ejendommen fremgår nedenfor. Det vil fremgå af vilkåret, hvis det erstatter et allerede gældende vilkår i tillægget fra 2023 eller hvis vilkåret er nyt. De vilkår der ikke fremgår af listen er fjernet og gælder ikke, når tillægsgodkendelsen tages i brug.

1. Det tilladte produktionsareal må maksimalt være som angivet i nedenstående tabel. Staldsystem og dyretypen skal være som angivet i tabellen (placering fremgår af figur).:

(Erstatter vilkår 1 i tidligere tillæg).

Staldafsnit	Stald	Produktionsareal, staldsystem og dyretype
Eksisterende kostald	3.036 m ²	NY 87 m ² – sengestald med fast gulv til malkekøer, kvier og stude
		NY 267 m ² – sengestald med spalter til malkekøer, kvier og stude
		1.950 m ² – sengestald med spalter (kanal bagskyl eller ringkanal) til malkekøer, kvier og stude.
Kalvestald	124 m ²	124 m ² – dybstrøelse til flexgruppe, alle kvæg
Hestestald	240 m ²	80 m ² – dybstrøelse til heste
Ny kostald + tilbygning 2022	2.707 m ²	1.200 m ² – Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb til malkekøer, kvier og stude.
		120 m ² – Dybstrøelse til flexgruppe, alle kvæg.
		1.000 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg
Kalvehytter 2022	1.071 m ²	250 m ² – dybstrøelse til kalve under 6 mdr.
Opbevaringslagre		
	Lagertype/gødningstype	Areal m ²
Gyllebeholder 1, tillæg 1.	Flydende	1.015 m ²
Gyllebeholder 2 (eksisterende) (5.000 m ³)	Flydende	1027 m ²
Gyllebeholder (restvand 1.548 m ³). Indgår ikke i MGK eller tillæg	Flydende	383 m ²
Møddingsplads	Fast	150 m ²

Tabel 3: Oversigt over stalde og dyr.

Figur 3: Situationsplan.

2. Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet og med de ændringer, der fremgår af tillægget. (Videreført vilkår 2 fra tidligere tillæg).

Stalde og anlæg

3. Staldene skal indrettes med de stalssystemer, der fremgår af vilkår 1 og med produktionsarealer som angivet. (Nyt).
4. Drivgang mellem staldene er ikke godkendt som produktionsareal. (Nyt).
5. Den nye kostald, teknikrum/kontor og ensilageplads skal placeres som angivet på situationsplanen. Produktionsarealet må maksimalt være 1.200 m² med fast

drænet gulv, skraber og ajlefløb samt dybstrøelsesarealer på hhv. 120 m² og 1.000 m². (Erstatter vilkår 3).

6. Ma. 1.000 m² af den nye tilbygning skal etableres med dybstrøelse. (Erstatter vilkår 8 fra tidligere tillæg).
7. Den nye gyllebeholder (1) skal placeres som angivet på situationsplanen i vilkår 1. Beholderen skal opføres med et overfladeareal, der ikke overstiger 1.015 m². (Videreført vilkår 9, fra tidligere tillæg).

Gødningsopbevaring og -håndtering

8. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde gylle. (Videreført vilkår 10, fra tidligere tillæg).
9. Påfyldning af gyllevogne og evt. tømning af gylle i anden beholder, skal foregå under opsyn. Hvis der forekommer spild af husdyrgødning skal det straks opsamles. (Videreført vilkår 11, fra tidligere tillæg).
10. Møddingspladsen skal opføres så krav efter den gældende lovgivning overholdes.
11. Hvis der opbevares ensilage i markstak, må oplaget på mark højst være placeret det samme sted i 12 måneder ad gangen, og der må ikke etablere et oplag samme sted, før der er forløbet 5 år. (Videreført vilkår 12, fra tidligere tillæg).

Landskabelige hensyn

12. Teltoverdækningen, der påsættes eksisterende gyllebeholder, skal være i lysegrå (Nyt vilkår).
13. Læhegnet og beplantningen vest for ejendommen skal bibeholdes og vedligeholdes (Videreført vilkår 15 – og tilpasset).
14. Der skal etableres et 3-rækket læhegn øst for den nye gyllebeholder og møddingsplads. Læhegnet skal bestå af egnstypiske og hjemmehørende arter som f.eks.: Bøg, eg (vintereg og stilkeg), rødel, ene, skovfyr, hassel, havtorn, hyld, kvalkved, småbladet lind, pil, slåen, alm. hvidtjørn el. lign.. Læhegnet skal etableres som erstatning for det hegn, der fjernes for at gøre plads til udvidelsen af ensilagepladsen. (Nyt).
15. Læhegnet skal etableres senest den første plantesæson efter at ny gyllebeholder eller møddingsplads er opført, eller når ensilagepladsen udvides – se placering nedenfor. (Nyt).

Fig. 4: Vilkår vedr. beplantning – som grøn markering.

16. Hegnet skal vedligeholdes og evt. udgået bevoksning skal erstattes, så der ikke opstår huller i beplantningen.

Ammoniak

17. Den eksisterende gyllebeholder (GB 2) skal påsættes teltoverdækning senest den 1. april 2027. Teltoverdækningen skal være med indvendigt skørt.
18. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
19. Skader på teltdugen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
20. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden 2 hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
21. I den nye kostald fra 2022 og i tilbygningen med det faste drænede gulv skal der foretages automatiske skrabninger af hele gangarealer, der sikrer at hele fladen bliver skrabet mindst hver anden time. Skraberne skal være forsynet med timer. (Vilkår 19 videreføres fra tillæg).
22. Det skal sikres at ajlefløbet til enhver tid kan aflede ajlen, så der ikke er pytter på de faste drænede gulve. (Vilkår 20 videreføres fra tillæg).
23. Skraberne skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget. (Vilkår 21 videreføres fra tillæg).

Lugt

24. Markstakke med dybstrøelse/kompost/foderrester skal placeres mindst 100 m fra beboelser.

Støj

25. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbrugets bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må ikke overstige følgende værdier, målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen:

	Kl.	Midlingstiden	dB(A)
Mandag-fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	7 timer	55
Lørdag	14-18	4 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværdi	22-07	-	55

Tabel: Støjgrænser

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser. I forbindelse med høst og korntørring kan grænseværdien om aftenen og om natten forhøjes med 5 dB(A) i høstperioden, dog i højst 6 uger. (Vilkår 22 videreføres fra tillæg).

26. Målinger eller beregninger til kontrol af, at vilkår 25 er overholdt, skal udføres når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dog kan målingerne kun forlanges 1 gang årligt, såfremt målingerne viser, at støjgrænserne er overholdt.

Støv

Der stilles ingen vilkår.

Fluer og skadedyr

27. Der skal udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
28. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes fri for affald, gødning og foderrester.

Til- og frakørsel

Der stilles ingen vilkår.

Lys

29. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Driftsforstyrrelser og uheld

30. Beredskabsplanen skal være tilgængelig for husdyrbrugets ansatte og den skal opdateres løbende. (Vilkår 26 videreføres fra tillæg).

31. Hvis der opbevares flydende gødning, flydende mineraler, flydende kemikalier eller lignende, skal det opbevares i beholdere, der er egnet, dvs. har en stabil udformning, og er lavet af et tæt og solidt materiale. Det område, hvor beholderne står, skal udformes, så den flydende væske tilbageholdes, hvis der sker uheld med beholderne. (Vilkår 27 videreføres fra tillæg).
32. Tagnedløbsbrønde og lignende, der ligger inden for 25 m fra gyllebeholdere, skal sikres, så der i forbindelse med uheld ikke kan afledes gylle til drænsystemet. (Vilkår 28 videreføres fra tillæg).

Kemikalier og pesticider

33. Kemikalier skal opbevares indendørs, hvor underlaget har fast bund og er uden afløb. (Vilkår 29 videreføres fra tillæg).

Olie og brændstof

34. Påfyldningspistol for olie skal være forsynet med automatisk lukkemekanisme. (Vilkår 30 videreføres fra tillæg).
35. Brændstoftanke skal stå på fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Egenkontrol og management

36. Enhver form for driftsstop af skrabe anlægget i den nye stald og tilbygningen skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. (Vilkår 32 videreføres fra tillæg).
37. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed af mere end 1 uge. (Vilkår 33 videreføres fra tillæg).
38. Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumentere at skraber er i drift og vedligeholdes skal opbevares på husdyrbruget og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende. (Vilkår 34 videreføres fra tillæg).
39. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
40. Alle egenkontroller skal samles i en driftsjournal. (Vilkår 35 videreføres fra tillæg).
41. Der skal føres driftsjournal over følgende aktiviteter:
- Forbrug af el, vand og brændstof
 - Vedligeholdelse af mælkekøleanlæg

Oplysningerne skal gemmes i minimum 5 år.

Spildevand

Der stilles ingen vilkår.

Affald

42. Spildolie og andet flydende farligt affald skal opbevares indendørs i beholdere der er egnet, dvs. har en stabil udformning, og er lavet af et tæt og solidt materiale. Beholderne skal stå i en spildbakke, hævet på en rist. Spildbakken skal kunne indeholde volumen af den største beholder, der opbevares i spildbakken. (Vilkår 38 videreføres fra tillæg).
43. Fast farligt affald skal opbevares indendørs på fast og tæt bund. (Vilkår 39 videreføres fra tillæg).

Energiforbrug

44. Der skal foretages en årlig opgørelse af forbruget af el og brændstof. (Vilkår 40 videreføres fra tillæg).
45. Mælkekøleanlæg skal vedligeholdes så anlægget altid kører energimæssigt optimalt.
46. Der skal skiftes til lavenergibelysning i stalde, foderlade og maskinhus, når de eksisterende lyskilder er udtjente. (Vilkår 41 videreføres fra tillæg).

Vandforbrug

47. Drikkevandssystemet skal vedligeholdes så vandspild minimeres. (Vilkår 42 videreføres fra tillæg).
48. Der skal foretages en årlig opgørelse af husdyrbrugets vandforbrug. (Vilkår 43 videreføres fra tillæg).

HØRINGER

Idehøring

Afgørelse efter § 16 a, stk. 4 sendes ikke i idehøring.

Høring af parter, naboer og andre berørte

Tønder Kommune vurderer, at de personer, som skal høres i sagen, er ansøger og ejere/lejere af bebyggelse, der ligger inden for lugtkonsekvenszonen på 523 meter. De har derfor modtaget et brev om projektet og fået mulighed for at sende bemærkninger ind.

Tønder Kommune har derudover vurderet, om der er naboer, der skal høres i sagen. Naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Det er kommunens opfattelse, at såfremt der på de tilstødende matrikler ikke er bebyggelse på både husdyrbrugets og naboens matrikel, så har det ansøgte som udgangspunkt underordnet betydning. Ud fra den betragtning er der foretaget høring af 1 x nabo, der ligger udover konsekvenszonen (Holmvej 6, 6780 Skærbæk), hvor der er beboelse på matriklen.

Nabo- og partshøringen har givet anledning til bemærkninger:

Ejerne/beboerne på Kildebjergvej 6 bemærker, at de er meget glade for den udsigt de har, til de åbne vidder og diget, der ligger vest for dem. Et læhegn vil "lukke" deres ejendom inde. De ønsker derfor vilkår 15 i udkastet ændret sådan, at der ikke etableres beplantning mellem deres ejendom og diget. På den baggrund ændres vilkår 15, således at læhegnet får en lidt anderledes form, der er indsat et nyt kort i vilkåret.

Bortset fra dette har høringen ikke givet anledning til væsentlige ændringer.

KLAGEVEJLEDNING

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Bemærk at klagenævnet 1. februar 2017 har skiftet navn, så der kan være flere steder, hvor det stadig står navngivet som Natur- og Miljøklagenævnet. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. som privatperson og 1.800 kr. som virksomhed eller organisation. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget **senest tirsdag den 19. maj 2026**.

Du kan vælge at få denne afgørelse prøvet ved domstolen. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Hvis afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i tilladelsen eller helt at ophæve tilladelsen. Hvis tilladelsen

udnyttes inden klagefristens udløb – og inden en eventuel klage er afgjort af klagemyndigheden – sker udnyttelsen på virksomhedens ansvar.

BILAG

Bilag 1: Ansøgningskema nr. 250830, vers. 4.

Bilag 2: Miljøkonsekvensrapport

Husdyrgodkendelse.dk

Ansøgningsskema (250830)

Dette er en ansøgning om godkendelse af et husdyrbrug efter husdyrbruglovens § 16 a.

Versionsnummer:
4

Indsendelsesdato:
05-06-2025

Genereringsdato:
09-04-2026

Husdyrbruget

Husdyrbrugets CVR-nummer	38418483
Husdyrbrugets navn	Søndernæsvej 24
Beliggenhedsadresse	Søndernæsvej 24
Postnummer	6780
By	Skærbæk

Ansøger

Ansøger navn	Michael Kooi
Ansøger adresse	Søndernæsvej 24
Ansøger postnummer	6780
Ansøger by	Skærbæk
Ansøger telefon	51371662
Ansøger email	miko6780@gmail.com

Konsulent

Konsulent Cvr	
Konsulent virksomhedsnavn	vestjysk
Konsulent navn	Rikke Ilsøe Mogensen
Konsulent adresse	Herningvej 3
Konsulent postnummer	6950
Konsulent by	Ringkøbing
Konsulent telefon	96814223
Konsulent email	rim@vestjysk.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	9042045
CHR numre	

Kort beskrivelse:
se miljøkonsekvensrapporten

Ansøgning (250830) | Gennemse & indsend

Her er alle indtastninger og beregningsresultater samlet på en side, der kan udskrives som en samlet PDF.

Dette er en ansøgning om godkendelse af et husdyrbrug efter husdyrbruglovens § 16 a.

Typen af IE-husdyrbrug:

Ikke IE-brug

Lugtberegningen er erstattet af en konkret OML-beregning:

Ikke angivet

Omfatter flere husdyrbrug (§16c):

Nej

Kort beskrivelse:

se miljøkonsekvensrapporten

Versionsnummer:

4

1. Basisoplysninger

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	38418483
Husdyrbrugets navn	Søndernæsvej 24
Beliggenhedsadresse	Søndernæsvej 24
Postnummer	6780
By	Skærbæk

Ansøger

Ansøgersnavn	Michael Kooi
Ansøgeradresse	Søndernæsvej 24
Ansøgerpostnummer	6780
Ansøgerby	Skærbæk
Ansørgertelefon	51371662
Ansøger-email	miko6780@gmail.com

Konsulent

Konsulent Cvr	
Konsulent virksomhedsnavn	vestjysk
Konsulentnavn	Rikke Ilsøe Mogensen
Konsulentadresse	Herningvej 3
Konsulentpostnummer	6950
Konsulentby	Ringkøbing
Konsulenttelefon	96814223
Konsulent-email	rim@vestjysk.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	9042045
CHR numre	

Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 261 - Astrup, Brøns

Matrikel: 379 - Astrup, Brøns

Matrikel: 383 - Astrup, Brøns

Matrikel: 150 - Astrup, Brøns

Matrikel: 382 - Astrup, Brøns

Matrikel: 380 - Astrup, Brøns

Matrikel: 381 - Astrup, Brøns

Matrikel: 65 - Brøns Ejerlav, Brøns

Matrikel: 10 - Astrup, Brøns

Matrikel: 357 - Astrup, Brøns

2. Overblik over stalde og produktioner

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Eksisterende Kostald	3036	Naturlig ventilation	3 m	(#787604) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	87
				(#787581) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	267
				(#787580) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1950
kalvestald	124	Naturlig ventilation	3 m	(#787588) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	124
Hestestald	240	Naturlig ventilation	3 m	(#787590) Heste. Dybstrøelse	0	80
Ny stald + tilbygning 2022	2707	Naturlig ventilation	3 m	(#787596) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	1200
				(#787595) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	120
				(#787594) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	500
				(#787593) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	500
kalvehytter 2022	1071	Naturlig ventilation	3 m	(#787597) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	250
Sum						5078
Nudrift						
Eksisterende Kostald	3036	Naturlig ventilation	3 m	(#787585) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	210
				(#787584) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	125
				(#787582) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1950
ny stald	1521	Naturlig ventilation	3 m	(#787587) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	1200
				(#787586) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	120
kalvestald	124	Naturlig ventilation	3 m	(#787589) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	124
Hestestald	240	Naturlig ventilation	3 m	(#787591) Heste. Dybstrøelse	0	80
kalvehytter 2022	1071	Naturlig ventilation	3 m	(#791916) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	250
Sum						4059

Staldnavn	Staldstørrelse			Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
	(m ²)	Ventilation	Kildehøjde			
8 års drift						
Eksisterende Kostald	3036	Naturlig ventilation	3 m	(#787583) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	2020

2.1 Overblik over flexgrupper

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen

Alle kvæg; Dybstrøelse

Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse

Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse

Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse

3. Overblik over husdyrgødning

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
2	Flydende				1027
ny tillæg 1	Flydende				1015
Møddingsplads	Fast				163
Nudrift					
2	Flydende				1027
8 års drift					
1	Flydende				383

Gødningsandele			
Lagernavn	Gødningstype	Øvrige oplysninger	Areal (m ²)
Ansøgt drift			
Møddingsplads	Kvæg, heste, får og geder		150
Nudrift - Ingen data			
8 års drift - Ingen data			

Opbevaringslagre med miljøteknologi		
Lagernavn	Beskrivelse af miljøteknologi	NH ₃ -N effekt (%)
Ansøgt drift		
2	fast	35,0
Nudrift - Ingen data		
8 års drift - Ingen data		

4. Ammoniakemission

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	5086,4	727,0	5813,5
Nudrift	4072,0	410,9	4482,9
8 års-drift	2343,2	153,2	2496,4

4.2 Resultater fra staldafsnit

4.2.1 Ammoniakemission og reducerende tiltag på staldafsnit og produktioner

Navn på staldafsnit: <i>Eksisterende Kostald</i>					
Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift					
(#787604) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	87	146,2	0,0	0,0	146,2
(#787581) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	267	309,7	0,0	0,0	309,7
(#787580) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	1950	2262,0	0,0	0,0	2262,0
Sum	2304	2717,9	0,0	0,0	2717,9
Nudrift					
(#787582) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	1950	2262,0	0,0	0,0	2262,0
(#787584) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	125	105,0	0,0	0,0	105,0
(#787585) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	210	176,4	0,0	0,0	176,4
Sum	2285	2543,4	0,0	0,0	2543,4
8 års-drift					
(#787583) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	2020	2343,2	0,0	0,0	2343,2

Navn på staldafsnit: <i>ny stald</i>					
Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift - Ingen data					
Nudrift					
(#787586) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	120	100,8	0,0	0,0	100,8
(#787587) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	1200	1068,0	0,0	0,0	1068,0
Sum	1320	1168,8	0,0	0,0	1168,8
8 års-drift - Ingen data					

Navn på staldafsnit: <i>kalvestald</i>					
Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift					
(#787588) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	124	104,2	0,0	0,0	104,2
Nudrift					
(#787589) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	124	104,2	0,0	0,0	104,2
8 års-drift - Ingen data					

Navn på staldafsnit: <i>Hestestald</i>					
Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift					
(#787590) Heste. Dybstrøelse	80	45,6	0,0	0,0	45,6
Nudrift					
(#787591) Heste. Dybstrøelse	80	45,6	0,0	0,0	45,6
8 års-drift - Ingen data					

Navn på staldafsnit: <i>Ny stald + tilbygning 2022</i>					
Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift					
(#787596) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	1200	1068,0	0,0	0,0	1068,0
(#787595) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	120	100,8	0,0	0,0	100,8
(#787594) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	500	420,0	0,0	0,0	420,0
(#787593) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	500	420,0	0,0	0,0	420,0
Sum	2320	2008,8	0,0	0,0	2008,8
Nudrift - Ingen data					
8 års-drift - Ingen data					

Navn på staldafsnit: <i>kalvehytter 2022</i>					
Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift					
(#787597) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	250	210,0	0,0	0,0	210,0
Nudrift					
(#791916) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	250	210,0	0,0	0,0	210,0
8 års-drift - Ingen data					

4.3 Resultater for lagre

4.3.1 Ammoniakemission og effekt af miljøteknologi på lagre med flydende husdyrgødning

Lagre med flydende husdyrgødning				
Lagernavn	Overfladeareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission for lager (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift				
2	1027	410,9	143,8	267,1
ny tillæg 1	1015	405,9	0,0	405,9
Nudrift				
2	1027	410,9	0,0	410,9
8 års-drift				
1	383	153,2	0,0	153,2

4.3.2 Andele af gødningstyper i og ammoniakemission fra lagre med fast husdyrgødning

Lagre med fast husdyrgødning					
Lagernavn	Grundareal for lager (m ²)	Gødningstype for andel	Areal af andel af gødningstype (m ²)	Areal af andel udgør af samlet grundareal (%)	Ammoniakemission fra andel (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift					
Møddingsplads	163	Kvæg, heste, får og geder	150	92,0	54,0
Nudrift - Ingen data					
8 års-drift - Ingen data					

4.3.3 Oversigt over husdyrgødningstyper produceret i ansøgt drift

Gødningstyper produceret fra de valgte dyretype og staldsystemer

Gødningstype fra produktion: Ingen fast gødning
Gødningstype fra produktion: Kvæg, heste, får og geder

Angivne gødningstyper i indtegnede lagre

Gødningstype fra lager: Flydende gødning
Gødningstype fra lager: Kvæg, heste, får og geder

5. BAT

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4946	871	5816
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	5086	727	5813
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	3
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Samlet ammoniaktab for hele anlægget (alle produktioner) opnåelig ved anvendelse af BAT				
Vejl. sum (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers begrundelse	Kommunens krav (kg NH ₃ -N /år)	Kommunens begrundelse
4946				

Beregninger af progressive BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for produktioner i nye stalde

Ansøgningen indeholder ikke produktioner med dyretype og staldsystemer hvor BAT kravet bestemmes progressivt ud fra arealet.

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Eksisterende Kostald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	1,16
Eksisterende Kostald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	1,16
Eksisterende Kostald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	1,68
kalvestald	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Hestestald	Heste. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,57	0,57
Ny stald + tilbygning 2022	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
Ny stald + tilbygning 2022	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
Ny stald + tilbygning 2022	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Ny stald + tilbygning 2022	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	0,89
kalvehytter 2022	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT						
Produktion	BAT krav		Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N / år)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N /år)
	Areal (m ²)	(kg NH ₃ -N / (m ² · år))				
(#787580) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	1950	1,16	1	2262		
(#787581) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	267	0,89	1	238		
(#787604) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	87	0,89	1	77		
(#787588) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	124	0,84	1	104		
(#787590) Heste. Dybstrøelse	80	0,57	1	46		
(#787593) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	500	0,84	1	420		
(#787594) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	500	0,84	1	420		
(#787595) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	120	0,84	1	101		
(#787596) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	1200	0,89	1	1068		
(#787597) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	250	0,84	1	210		

6. Nabopåvirkning

I et eller flere staldafsnit er angivet en dyretype med mink, heste, får og geder. Vær opmærksom på at mink, heste, får og geder ikke har nogen lugtneheder (LE) i FMK-modellen, derfor angives geneafstanden til nul ved FMK-modellen.

Mink, heste, får og geder indgår heller ikke i beregningen af konsekvenszonen, der er baseret på lugtneheder (LE) fra FMK-modellen.

6.1 Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Kildebjergsvej 6	0	FMK	124,5	124,5	288,5	Ja
Kildebjergsvej 8	0	FMK	124,5	124,5	236,3	Ja
Søndernæsvej 26	0	FMK	124,5	124,5	138	Ja
Søndernæsvej 14	0	NY	394,7	355,2	887,6	Ja
Brøns Ejerlav, Brøns	0	NY	574,1	574,1	1141	Ja

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

6.2 Konsekvenszone

Konsekvenszone: 523 m

Rød:

Bemærk at geneafstanden til byzone er længere end konsekvenszonen.

6.3 Lugtgeneregninger - detaljer om staldafsnit

Bebyggelse: Kildebjergsvej 6 Opretter: Ansøger

Staldafsnit	Afstand(m)	Placering 300-60 grader
kalvehytter 2022	250,2	Nej
Kalvehytter	267,1	Nej
Ny stald + tilbygning 2022	269,7	Nej
ny stald	274,2	Nej
kalvestald	288,4	Nej
Eksisterende Kostald	311,7	Nej
Hestestald	357,9	Nej

Bebyggelse: Kildebjergsvej 8 Opretter: Sagsbehandler

Staldafsnit	Afstand(m)	Placering 300-60 grader
ny stald	211,9	Ja
Ny stald + tilbygning 2022	218,1	Ja
kalvehytter 2022	224,9	Ja
Kalvehytter	236,9	Ja
Eksisterende Kostald	253,7	Ja
kalvestald	275,0	Ja
Hestestald	341,2	Ja

Bebyggelse: Søndernæsvej 26
Opretter: Ansøger

Staldafsnit	Afstand(m)	Placering 300-60 grader
Eksisterende Kostald	113,9	Nej
Hestestald	133,6	Ja
ny stald	153,6	Nej
Ny stald + tilbygning 2022	155,8	Nej
Kalvehytter	164,3	Nej
kalvestald	165,6	Nej
kalvehytter 2022	181,3	Nej

Bebyggelse: Søndernæsvej 14
Opretter: Ansøger

Staldafsnit	Afstand(m)	Placering 300-60 grader
ny stald	860,4	Ja
Ny stald + tilbygning 2022	871,8	Ja
kalvehytter 2022	887,1	Ja
Kalvehytter	897,2	Ja
Eksisterende Kostald	898,8	Ja
kalvestald	937,7	Ja
Hestestald	1000,4	Ja

Bebyggelse: Brøns Ejerlav, Brøns
Opretter: Ansøger

Staldafsnit	Afstand(m)	Placering 300-60 grader
kalvestald	1070,1	Nej
Hestestald	1077,3	Nej
kalvehytter 2022	1092,2	Nej
Kalvehytter	1100,5	Nej
Ny stald + tilbygning 2022	1136,0	Nej
ny stald	1154,2	Nej
Eksisterende Kostald	1156,3	Nej

6.4 Lugtemission fra produktioner

Ansøgt drift								
Staldafsnit								
Eksisterende Kostald	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt	Lugt	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal (m ²)
			(LE/s)	(OU/s)		(LE/s)	(OU/s)	
	787604	0	269,7	1131,0	0	269,7	1131,0	87
	787581	0	827,7	3471,0	0	827,7	3471,0	267
	787580	0	6045,0	25350,0	0	6045,0	25350,0	1950
kalvestald	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt	Lugt	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal (m ²)
			(LE/s)	(OU/s)		(LE/s)	(OU/s)	
	787588	0	384,4	1612,0*	0	384,4	1612,0*	124
Hestestald	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt	Lugt	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal (m ²)
			(LE/s)	(OU/s)		(LE/s)	(OU/s)	
	787590	0	0,0	552,0	0	0,0	552,0	80
Ny stald + tilbygning 2022	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt	Lugt	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal (m ²)
			(LE/s)	(OU/s)		(LE/s)	(OU/s)	
	787596	0	3720,0	15600,0	0	3720,0	15600,0	1200
	787595	0	372,0	1560,0*	0	372,0	1560,0*	120
	787594	0	1550,0	6500,0*	0	1550,0	6500,0*	500
	787593	0	1550,0	6500,0*	0	1550,0	6500,0*	500
kalvehytter 2022	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt	Lugt	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal (m ²)
			(LE/s)	(OU/s)		(LE/s)	(OU/s)	
	787597	0	775,0	3250,0	0	775,0	3250,0	250
Sum			15493,8	65526*		15493,8	65526*	

*Lugten kommer fra flexgrupper, hvor den højeste lugt fra hver flexgruppe er valgt.

Nudrift								
Staldafsnit								
	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
Eksisterende Kostald								
	787585	0	651,0	2730,0*	0	651,0	2730,0*	210
	787584	0	387,5	1625,0	0	387,5	1625,0	125
	787582	0	6045,0	25350,0	0	6045,0	25350,0	1950
ny stald								
	787587	0	3720,0	15600,0	0	3720,0	15600,0	1200
	787586	0	372,0	1560,0*	0	372,0	1560,0*	120
kalvestald								
	787589	0	384,4	1612,0*	0	384,4	1612,0*	124
Hestestald								
	787591	0	0,0	552,0	0	0,0	552,0	80
kalvehytter 2022								
	791916	0	775,0	3250,0	0	775,0	3250,0	250
Sum			12334,9	52279*		12334,9	52279*	

*Lugten kommer fra flexgrupper, hvor den højeste lugt fra hver flexgruppe er valgt.

7. Naturområder

7.1 Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: 5813,5 (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift) 3317,1 (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift) 1330,6 (kg NH₃-N/år)

7.2 Overblik over naturpunkter

Naturpunkt: Nærmeste N2000 (habitatområde)	
Kategori	Kategori 3
Opretter	Sagsbehandler
Ruhed	Blandet natur med middel bevoksning
Beskrivelse	
Kumulation	Nul ejendomme (0)
Merdeposition (8 års-drift)	0,1 kg N/ha/år
Merdeposition (nudrift)	0,0 kg N/ha/år
Total deposition	0,2 kg N/ha/år

Naturlinjer til punkt: Nærmeste N2000 (habitatområde)				
Naturlinje fra	Ruhed opland	Merdeposition	Merdeposition	Totaldeposition (kg N/ha/år)
		(nudrift) (kg N/ha/år)	(8 års-drift) (kg N/ha/år)	
S: Eksisterende Kostald	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,1
S: ny stald	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
S: kalvestald	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
S: Hestestald	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
S: Kalvehytter	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
S: Ny stald + tilbygning 2022	Landbrug0,1	0,0	0,1	0,1
S: kalvehytter 2022	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
G: 1	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
G: 2	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
G: ny tillæg 1	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
G: Møddingsplads	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0

Naturpunkt: Nærmeste N2000	
Kategori	Kategori 3
Opretter	Ansøger
Ruhed	Blandet natur med middel bevoksning
Beskrivelse	
Kumulation	Nul ejendomme (0)
Merdeposition (8 års-drift)	0,8 kg N/ha/år
Merdeposition (nudrift)	0,3 kg N/ha/år
Total deposition	1,5 kg N/ha/år

Naturlinjer til punkt: Nærmeste N2000				
Naturlinje fra	Ruhed opland	Merdeposition	Merdeposition	Totaldeposition (kg N/ha/år)
		(nudrift) (kg N/ha/år)	(8 års-drift) (kg N/ha/år)	
S: Eksisterende Kostald	Landbrug0,1	0,1	0,0	0,8
S: ny stald	Landbrug-0,3	0,0	0,0	0,0
S: kalvestald	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
S: Hestestald	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
S: Kalvehytter	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
S: Ny stald + tilbygning 2022	Landbrug0,5	0,0	0,5	0,5
S: kalvehytter 2022	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
G: 1	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
G: 2	Landbrug0,0	0,0	0,1	0,1
G: ny tillæg 1	Landbrug0,1	0,0	0,1	0,1
G: Møddingsplads	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0

Naturpunkt: Mose N	
Kategori	Kategori 3
Opretter	Ansøger
Ruhed	Blandet natur med middel bevoksning
Beskrivelse	
Kumulation	Nul ejendomme (0)
Merdeposition (8 års-drift)	0,4 kg N/ha/år
Merdeposition (nudrift)	0,2 kg N/ha/år
Total deposition	0,8 kg N/ha/år

Naturlinjer til punkt: Mose N				
Naturlinje fra	Ruhed opland	Merdeposition	Merdeposition	Totaldeposition
		(nudrift) (kg N/ha/år)	(8 års-drift) (kg N/ha/år)	
S: Eksisterende Kostald	Landbrug0,0		0,1	0,4
S: ny stald	Landbrug-0,1		0,0	0,0
S: kalvestald	Landbrug0,0		0,0	0,0
S: Hestestald	Landbrug0,0		0,0	0,0
S: Kalvehytter	Landbrug0,0		0,0	0,0
S: Ny stald + tilbygning 2022	Landbrug0,3		0,3	0,3
S: kalvehytter 2022	Landbrug0,0		0,0	0,0
G: 1	Landbrug0,0		0,0	0,0
G: 2	Landbrug0,0		0,0	0,0
G: ny tillæg 1	Landbrug0,0		0,0	0,0
G: Møddingsplads	Landbrug0,0		0,0	0,0

Naturpunkt: Eng	
Kategori	Kategori 3
Opretter	Ansøger
Ruhed	Blandet natur med middel bevoksning
Beskrivelse	
Kumulation	Nul ejendomme (0)
Merdeposition (8 års-drift)	0,2 kg N/ha/år
Merdeposition (nudrift)	0,1 kg N/ha/år
Total deposition	0,4 kg N/ha/år

Naturlinjer til punkt: Eng				
Naturlinje fra	Ruhed opland	Merdeposition	Merdeposition	Totaldeposition
		(nudrift) (kg N/ha/år)	(8 års-drift) (kg N/ha/år)	
S: Eksisterende Kostald	Landbrug0,0		0,0	0,2
S: ny stald	Landbrug-0,1		0,0	0,0
S: kalvestald	Landbrug0,0		0,0	0,0
S: Hestestald	Landbrug0,0		0,0	0,0
S: Kalvehytter	Landbrug0,0		0,0	0,0
S: Ny stald + tilbygning 2022	Landbrug0,2		0,2	0,2
S: kalvehytter 2022	Landbrug0,0		0,0	0,0
G: 1	Landbrug0,0		0,0	0,0
G: 2	Landbrug0,0		0,0	0,0
G: ny tillæg 1	Landbrug0,0		0,0	0,0
G: Møddingsplads	Landbrug0,0		0,0	0,0

Naturpunkt: Mose NV	
Kategori	Kategori 3
Opretter	Ansøger
Ruhed	Blandet natur med middel bevoksning
Beskrivelse	
Kumulation	Nul ejendomme (0)
Merdeposition (8 års-drift)	0,3 kg N/ha/år
Merdeposition (nudrift)	0,1 kg N/ha/år
Total deposition	0,6 kg N/ha/år

Naturlinjer til punkt: Mose NV				
Naturlinje fra	Ruhed opland	Merdeposition	Merdeposition	Totaldeposition
		(nudrift) (kg N/ha/år)	(8 års-drift) (kg N/ha/år)	
S: Eksisterende Kostald	Landbrug0,0	0,0	0,3	0,3
S: ny stald	Landbrug-0,1	0,0	0,0	0,0
S: kalvestald	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
S: Hestestald	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
S: Kalvehytter	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
S: Ny stald + tilbygning 2022	Landbrug0,2	0,2	0,2	0,2
S: kalvehytter 2022	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
G: 1	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
G: 2	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
G: ny tillæg 1	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
G: Møddingsplads	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0

Naturpunkt: Mose SV	
Kategori	Kategori 3
Opretter	Ansøger
Ruhed	Blandet natur med middel bevoksning
Beskrivelse	
Kumulation	Nul ejendomme (0)
Merdeposition (8 års-drift)	0,2 kg N/ha/år
Merdeposition (nudrift)	0,1 kg N/ha/år
Total deposition	0,3 kg N/ha/år

Naturlinjer til punkt: Mose SV				
Naturlinje fra	Ruhed opland	Merdeposition	Merdeposition	Totaldeposition
		(nudrift) (kg N/ha/år)	(8 års-drift) (kg N/ha/år)	
S: Eksisterende Kostald	Landbrug0,0	0,0	0,1	0,1
S: ny stald	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
S: kalvestald	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
S: Hestestald	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
S: Kalvehytter	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
S: Ny stald + tilbygning 2022	Landbrug0,1	0,1	0,1	0,1
S: kalvehytter 2022	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
G: 1	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
G: 2	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
G: ny tillæg 1	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
G: Møddingsplads	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0

Naturpunkt: Hede Ø	
Kategori	Kategori 3
Opretter	Ansøger
Ruhed	Blandet natur med middel bevoksning
Beskrivelse	
Kumulation	Nul ejendomme (0)
Merdeposition (8 års-drift)	0,1 kg N/ha/år
Merdeposition (nudrift)	0,0 kg N/ha/år
Total deposition	0,1 kg N/ha/år

Naturlinjer til punkt: Hede Ø				
Naturlinje fra	Ruhed opland	Merdeposition	Merdeposition	Totaldeposition
		(nudrift) (kg N/ha/år)	(8 års-drift) (kg N/ha/år)	
S: Eksisterende Kostald	Landbrug0,0	0,0	0,1	0,1
S: ny stald	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
S: kalvestald	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
S: Hestestald	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
S: Kalvehytter	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
S: Ny stald + tilbygning 2022	Landbrug0,1	0,1	0,1	0,1
S: kalvehytter 2022	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
G: 1	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
G: 2	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
G: ny tillæg 1	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
G: Møddingsplads	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0

Naturpunkt: Hede brøns	
Kategori	Kategori 2
Opretter	Ansøger
Ruhed	Blandet natur med middel bevoksning
Beskrivelse	
Kumulation	Nul ejendomme (0)
Merdeposition (8 års-drift)	0,0 kg N/ha/år
Merdeposition (nudrift)	0,0 kg N/ha/år
Total deposition	0,1 kg N/ha/år

Naturlinjer til punkt: Hede brøns				
Naturlinje fra	Ruhed opland	Merdeposition	Merdeposition	Totaldeposition
		(nudrift) (kg N/ha/år)	(8 års-drift) (kg N/ha/år)	
S: Eksisterende Kostald	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
S: ny stald	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
S: kalvestald	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
S: Hestestald	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
S: Kalvehytter	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
S: Ny stald + tilbygning 2022	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
S: kalvehytter 2022	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
G: 1	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
G: 2	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
G: ny tillæg 1	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
G: Møddingsplads	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0

Naturpunkt: Overdrev Rømø	
Kategori	Kategori 1
Opretter	Ansøger
Ruhed	Blandet natur med middel bevoksning
Beskrivelse	
Kumulation	Nul ejendomme (0)
Merdeposition (8 års-drift)	0,0 kg N/ha/år
Merdeposition (nudrift)	0,0 kg N/ha/år
Total deposition	0,0 kg N/ha/år

Naturlinjer til punkt: Overdrev Rømø				
Naturlinje fra	Ruhed opland	Merdeposition	Merdeposition	Totaldeposition
		(nudrift) (kg N/ha/år)	(8 års-drift) (kg N/ha/år)	
S: Eksisterende Kostald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: ny stald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: kalvestald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Hestestald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Kalvehytter	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Ny stald + tilbygning 2022	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: kalvehytter 2022	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: 1	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: 2	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: ny tillæg 1	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Møddingsplads	Landbrug	0,0	0,0	0,0

Naturpunkt: Lovrup Skov	
Kategori	Kategori 1
Opretter	Ansøger
Ruhed	Blandet natur med middel bevoksning
Beskrivelse	
Kumulation	Nul ejendomme (0)
Merdeposition (8 års-drift)	0,0 kg N/ha/år
Merdeposition (nudrift)	0,0 kg N/ha/år
Total deposition	0,0 kg N/ha/år

Naturlinjer til punkt: Lovrup Skov				
Naturlinje fra	Ruhed opland	Merdeposition	Merdeposition	Totaldeposition
		(nudrift) (kg N/ha/år)	(8 års-drift) (kg N/ha/år)	
S: Eksisterende Kostald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: ny stald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: kalvestald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Hestestald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Kalvehytter	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Ny stald + tilbygning 2022	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: kalvehytter 2022	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: 1	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: 2	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: ny tillæg 1	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Møddingsplads	Landbrug	0,0	0,0	0,0

8. Afstande

8.1 Afstande angivet

Vandløb/sø - Vandløb og søer over 100 kvm			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ensilageplads 2022	46	-
Driftsbygning	Råvarehus	12	-
Staldbygning	kalvestald	30	-
Gødningslager	2	135	-

Naboskel - Naboskel			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ensilageplads 2022	163	-
Driftsbygning	teknik/kontor mm	126	-
Staldbygning	Eksisterende Kostald	81	-
Gødningslager	2	156	-

Nabobeboelse - Nabobeboelse			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ensilageplads 2022	177	-
Driftsbygning	teknik/kontor mm	140	-
Staldbygning	Eksisterende Kostald	95	-
Gødningslager	2	170	-

Boring - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ensilageplads 2022	679	-
Driftsbygning	Ny ensilageplads 2025	666	-
Staldbygning	kalvehytter 2022	673	-
Gødningslager	ny tillæg 1	682	-

Offentlig/privat fællesvej - Offentlig vej og privat fællesvej			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ensilageplads 2022	86	-
Driftsbygning	teknik/kontor mm	41	-
Staldbygning	Eksisterende Kostald	6	-
Gødningslager	2	68	-

Stuehus - Beboelse på samme ejendom			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]

Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ensilageplads 2022	92	-
Driftsbygning	Råvarehus	57	-
Staldbygning	Eksisterende Kostald	22	-
Gødningslager	2	139	-

8.1.1 Yderligere informationer og specielle forhold

Kommentar til afstandsangivelser Ingen kommentar

8.2 Afstande til naturområder og nabobebyggelser

Lovrup Skov - Naturområde (kategori 1)		
Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ensilageplads 2022	11763
Driftsbygning	Ny ensilageplads 2025	11749
Staldbygning	kalvehytter 2022	11769
Gødningslager	ny tillæg 1	11717

Overdrev Rødmø - Naturområde (kategori 1)		
Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ensilageplads 2022	9925
Driftsbygning	teknik/kontor mm	9877
Staldbygning	Eksisterende Kostald	9842
Gødningslager	2	9889

Hede brøns - Naturområde (kategori 2)		
Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ensilageplads 2022	3535
Driftsbygning	Ny ensilageplads 2025	3523
Staldbygning	kalvehytter 2022	3527
Gødningslager	ny tillæg 1	3560

Hede Ø - Naturområde (kategori 3)		
Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ensilageplads 2022	1970
Driftsbygning	Ny ensilageplads 2025	1958
Staldbygning	kalvehytter 2022	1961
Gødningslager	ny tillæg 1	1995

Mose SV - Naturområde (kategori 3)		
Type	Navn	Afstand [m]

Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ensilageplads 2022	691
Driftsbygning	teknik/kontor mm	649
Staldbygning	Eksisterende Kostald	631
Gødningslager	2	643

Mose NV - Naturområde (kategori 3)

Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ensilageplads 2022	457
Driftsbygning	Råvarehus	411
Staldbygning	Hestestald	323
Gødningslager	2	504

Eng - Naturområde (kategori 3)

Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ensilageplads 2022	800
Driftsbygning	Råvarehus	759
Staldbygning	Hestestald	742
Gødningslager	2	888

Mose N - Naturområde (kategori 3)

Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ensilageplads 2022	488
Driftsbygning	Råvarehus	445
Staldbygning	Hestestald	387
Gødningslager	2	569

Nærmeste N2000 - Naturområde (kategori 3)

Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ensilageplads 2022	425
Driftsbygning	teknik/kontor mm	387
Staldbygning	Hestestald	325
Gødningslager	2	415

Nærmeste N2000 (habitatområde) - Naturområde (kategori 3)

Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ensilageplads 2022	1271
Driftsbygning	teknik/kontor mm	1228
Staldbygning	Hestestald	1185
Gødningslager	2	1253

Type	Navn	Afstand [m]
Søndernæsvej 26 - Nabo (Enkelt bolig)		
Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ensilageplads 2022	176
Driftsbygning	teknik/kontor mm	139
Staldbygning	Eksisterende Kostald	94
Gødningslager	2	170

Søndernæsvej 14 - Nabo (Samlet bebyggelse)		
Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ensilageplads 2022	816
Driftsbygning	Ny ensilageplads 2025	792
Staldbygning	Ny stald + tilbygning 2022	832
Gødningslager	ny tillæg 1	745

Brøns Ejerlav, Brøns - Nabo (Byzone)		
Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ensilageplads 2022	1082
Driftsbygning	Råvarehus	1057
Staldbygning	kalvestald	1063
Gødningslager	Møddingsplads	1169

Kildebjergsvej 6 - Nabo (Enkelt bolig)		
Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ensilageplads 2022	216
Driftsbygning	Ny ensilageplads 2025	203
Staldbygning	kalvehytter 2022	212
Gødningslager	ny tillæg 1	217

Kildebjergsvej 8 - Nabo (Enkelt bolig)		
Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ensilageplads 2022	161
Driftsbygning	Ny ensilageplads 2025	143
Staldbygning	Ny stald + tilbygning 2022	190
Gødningslager	ny tillæg 1	110

8.3 Forureningsmæssigt forbundet

I et eller flere staldafsnit er angivet en dyretype med mink, heste, får og geder. Vær opmærksom på at mink, heste, får og geder ikke har nogen lugtneheder (LE) i FMK-modellen, derfor angives geneafstanden til nul ved FMK-modellen.

50 pct. af den ukorrigerede geneafstand for lugt til enkelt bolig er beregnet til 62 m (model: FMK).
Et husdyrbrug er forureningsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug, hvis afstanden mellem husdyrbrugene er 100 m eller derunder. Minimumsafstanden for forureningsmæssigt forbundet er derfor 100 m.

8.3.1 Yderligere informationer om forureningsmæssigt forbundet

Kommentar til forureningsmæssigt forbundet

Ingen kommentar

9. Supplerende oplysninger

Typen af IE-brug:

Ikke IE-brug

Oplysninger om IE-bruget:

ikke IE-brug

Generelle oplysningskrav:

se miljøkonsekvensrapporten

Oplysninger om ventilationsforhold:

Naturlig ventilation

Samlet opbevaringskapacitet:

17750,00

9.1 Miljøkonsekvensrapport

Beskrivelse af det ansøgte:

se miljøkonsekvensrapporten

Ansøgtes forventede virkning på miljøet:

se miljøkonsekvensrapporten

Foranstaltninger for at begrænse det ansøgtes virkning på miljøet:

se miljøkonsekvensrapporten

Alternative løsninger:

se miljøkonsekvensrapporten

Ikke teknisk resume:

se miljøkonsekvensrapporten

Ansvarlig:

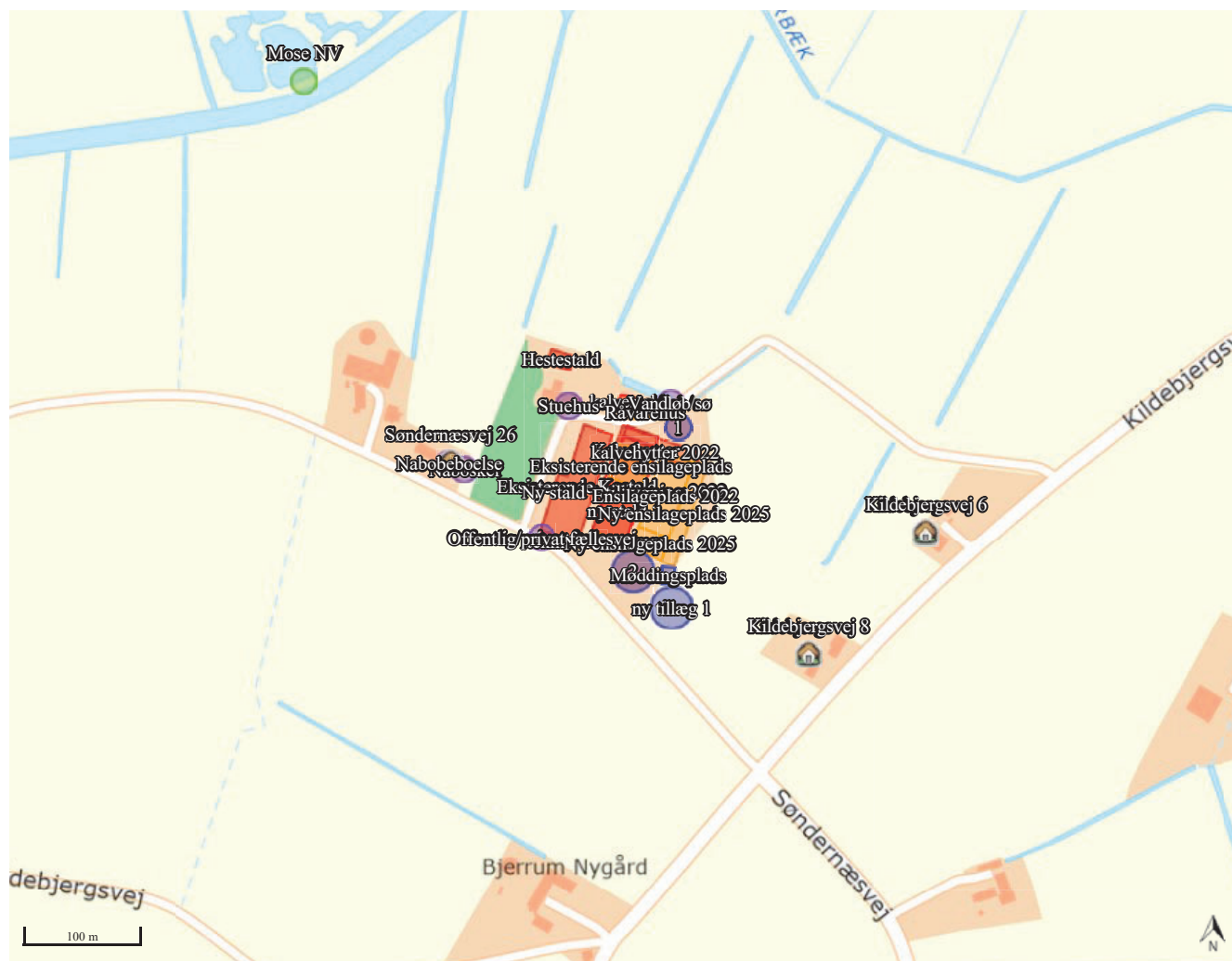
Rikke Ilsøe Mogensen

9.2 Bilag

Bilag		
Filnavn	Fil størrelse (KB)	Beskrivelse
Miljøkonsekvensrapport Søndernæsvej 24 Tillæg 2 2026 10032026.docx	8857,302	Miljøkonsekvensrapport Søndernæsvej 24 Tillæg 2 2026 10032026

10. Kortudrag

Staldafsnit og opbevaringslagre (automatisk)

Kortkreditering: (CC BY) Klimadatastyrelsen (link: <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.da>).

Miljøkonsekvensrapport for

**Søndernæsvej 24,
6780 Skærbæk
2025**

**Miljøgodkendelse efter §16a
Tillæg 2**

Michael Kooi
Søndernæsvej 24
6780 Skærbæk

Udarbejdet af:
Natur- og Miljørådgiver Rikke Ilsøe Mogensen

Indhold

Ikke teknisk resume	4
Basisoplysninger	5
Ejendommens indretning og drift	5
Gylle	8
Dybstrøelse	9
Anlæg og Bygninger	10
Anlægsarbejde	10
Afløbsforhold	10
Foderopbevaring	10
Generelle afstandskrav	10
Beliggenhed og landskabelige hensyn	11
Lokalisering	11
Landskabelige og kulturhistoriske områder	11
Ammoniak	12
Ammoniakdeposition	12
Kategori 1 natur: Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000	13
Kategori 2 natur: Større hedearealer (> 10 ha) og overdrev (< 2,5 ha)	14
Kategori 3 natur	15
Bilag IV-arter	16
National beskyttelse af arter af planter og dyr	16
Biodiversitet – den danske rødliste	16
Lugt	17
Øvrige gener	18
Støv	18
Støj	19
Lys	19
Skadedyr	20
Transport	20
Rystelser	20
Følggevirkninger	21
Brugen af naturressourcer	21
Vand	21
Energi	21
Kemikalier og pesticider	21

Medicin	21
Affald	22
Risici	22
Bedst tilgængelige teknik (BAT) – med henblik på reduktion af ammoniakemission	23
Fravalg af BAT-virkemidler	23
BAT-nitrat	24
BAT-fosfor	24
BAT – fodringsstrategi	24
BAT- management	24
Opbevaring og håndtering af husdyrgødningen.....	24
Udbringning af Husdyrgødning.....	25
Egenkontrol/management	25
Alternative løsninger	26
Tiltag ved ophør.....	26
Befolkningen og menneskers sundhed	27
Grænseoverskridende påvirkning	27
Samlet vurdering af konsekvensrapporten	27

Ændringer i Miljøkonsekvensrapporten som følge af ansøgning om tillæg 2 er markeret med lilla tekst.

Ikke teknisk resume

Nudrift og det ansøgte projekt

Michael Kooi, Søndernæsvej 24, 6780 Skærbæk ønsker at lave nogle ændringer i forhold til nuværende tilladelse på ejendommen.

Følgende ændringer ønskes der tilladelse til:

- *eksisterende kostald* : Eksisterende kælvningsboks med dybstrøelse ændres til 180 m² sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal). Gammel malkestald ombygges til 87 m² med sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) og 87 m² med fast gulv..
- *Ny stald + tilbygning 2020*: 500 m² ændres fra fast drænet gulv til dybstrøelse
- *Gylletank 2*: etablering af fast overdækning
- *Udvidelse af ensilagepladsen som blev godkendt i 2022*, med ca 1800 m².
- *Ny møddingsplads på 150 m²*

Søndernæsvej 24 har en miljøgodkendelse fra 2022, med et tilhørende tillæg 1 fra 2023.

Lugt, støj, fluer, transporter m.v.

Beregninger viser, at projektet ikke resulterer i lugtgener for naboerne. Kravene i lovgivningen om maksimal lugtpåvirkning af naboer, samlet bebyggelse og byer er overholdt. Desuden er forhold angående f.eks. støv, skadedyr, affald, støj og indkørselsforhold beskrevet og det vurderes, at der ikke vil opstå gener for omgivelserne.

Landskab

Der bygges ikke nye bygninger i dette tillæg. Der ændres kun i staldene og sættes overdækning på gylletanken samt udvider den befæstede plads til ensilagepladsen samt etablering af møddingsplads. Gylletanken der overdækkes ligger i forbindelse med eksisterende bygninger, så det vurderes at det ikke vil påvirke landskabet.

Påvirkning af natur

Inden for 1.000 m fra staldanlæggene ligger et par moser samt et par søer som alle er §3-beskyttet. Moserne er kategoriseret som ammoniakfølsomme naturområder, hvor på der ikke må ske en forøgelse af ammoniaknedfaldet på mere end 1 kg N, set over en 8-årig periode. Der er foretaget beregninger i forhold til ammoniak nedfaldet på de nærliggende naturområder. Beregningerne viser, at der ikke vil ske en forøgelse i ammoniaknedfaldet på over 1 kg N, set over en 8-årig periode.

Nærmeste kategori 1 natur (Vadehavet) ligger mere end 9 km fra ejendommen og nærmeste kategori 2 natur ligger ca. 3,5 km sydøst for ejendommen. Beregningerne viser, at kategori 1 naturen ikke påvirkes af projektet og at kategori 2 naturen påvirkes med max. 0,1 kg.

Kravene er således overholdt, da ingen af naturområder bliver væsentlig påvirket af husdyrbruget.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

For det ansøgte er der krav om, at der højst må udledes 5816 kg ammoniak pr. år. Dette krav til emissionen er i lovgivningen sat ud fra viden om, hvad der kan lade sig gøre, ved at anvende de bedste "teknikker" på markedet, der er tilgængelige i til en pris, der er realistisk i forhold til produktionens størrelse. Det kan være et staldsystem med lav ammoniakfordampning eller en teknik i form af gyllekøling e.l.

Lovgivningens krav til maksimal ammoniakudledning er overholdt, idet der etableres fast overdækning på gyllebeholderen.

Alternativer til teknologi og foranstaltninger

Det ansøgte projekt er valgt, idet den giver den optimale løsning indenfor de eksisterende fysiske og økonomiske rammer, som landmanden har til rådighed. Da det nuværende projekt overholder alle miljøkrav, har der ikke været overvejelser omkring anvendelsen af anden teknologi.

Erhvervsmæssig nødvendig

Det ansøgte anses for at være erhvervsmæssig nødvendig for bedriftens drift som landbrugsejendom. Ændringen er et led i den nødvendige udvikling for ejendommen.

Ophør

Ved ophør af produktionen fra ejers side vil produktionen formentlig blive fortsat af en ny ejer. Hvis produktionen ophører, vil gødnings- og foderanlæg blive tømt og rengjort. Farligt affald, olie og kemikalier vil blive fjernet efter gældende regler.

Materialet indeholder supplerende oplysning til bekendtgørelsens Bilag 1 A-D og er udarbejdet af Natur og Miljørådgiver, Rikke Ilsøe Mogensen, Vestjysk

Basisoplysninger

Nudrift og det ansøgte projekt

Michael Kooi, Søndernæsvej 24, 6780 Skærbæk ønsker at lave nogle ændringer i forhold til nuværende tilladelse på ejendommen.

Følgende ændringer ønskes der tilladelse til:

- *eksisterende kostald* : Eksisterende kælvningsbokse med dybstrøelse ændres til 180 m² sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal). Gammel malkestald ombygges til 87 m² med sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) og 87 m² med fast gulv..
- *Ny stald + tilbygning 2020*: 500 m² ændres fra fast drænet gulv til dybstrøelse
- *Gylletank 2*: etablering af fast overdækning
- *Udvidelse af ensilagepladsen som blev godkendt i 2022*, med ca 1800 m².
- *Ny møddingsplads på 150 m²*

Søndernæsvej 24 har en miljøgodkendelse fra 2022, med et tilhørende tillæg 1 fra 2023.

IE-brug

Husdyrbruget er ikke kategoriseret som et IE-brug.

Samdrift

Der er ikke samdrift med andre ejendomme.

Ejendommens indretning og drift

Nuværende tilladelse

Søndernæsvej 24 har en miljøgodkendelse fra 2022 med tilhørende tillæg fra 2023. Godkendelsen er meddelt efter §16a i husdyrloven.

Ejendommen er godkendt til følgende produktionsareal:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Eksisterende Kostald	3036	Naturlig ventilation	3 m	(#546992) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	210
				(#546991) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1950
				(#546990) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	125
kalvestald	124	Naturlig ventilation	3 m	(#546998) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	124
Hestestald	240	Naturlig ventilation	3 m	(#546999) Heste. Dybstrøelse	0	80
Ny stald + tilbygning 2022	2707	Naturlig ventilation	3 m	(#571243) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajeleaføb	0	1200
				(#571242) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	120
				(#547935) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajeleaføb	0	500
				(#547934) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	500
kalvehytter 2022	1071	Naturlig ventilation	3 m	(#547936) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	250
Sum						5059

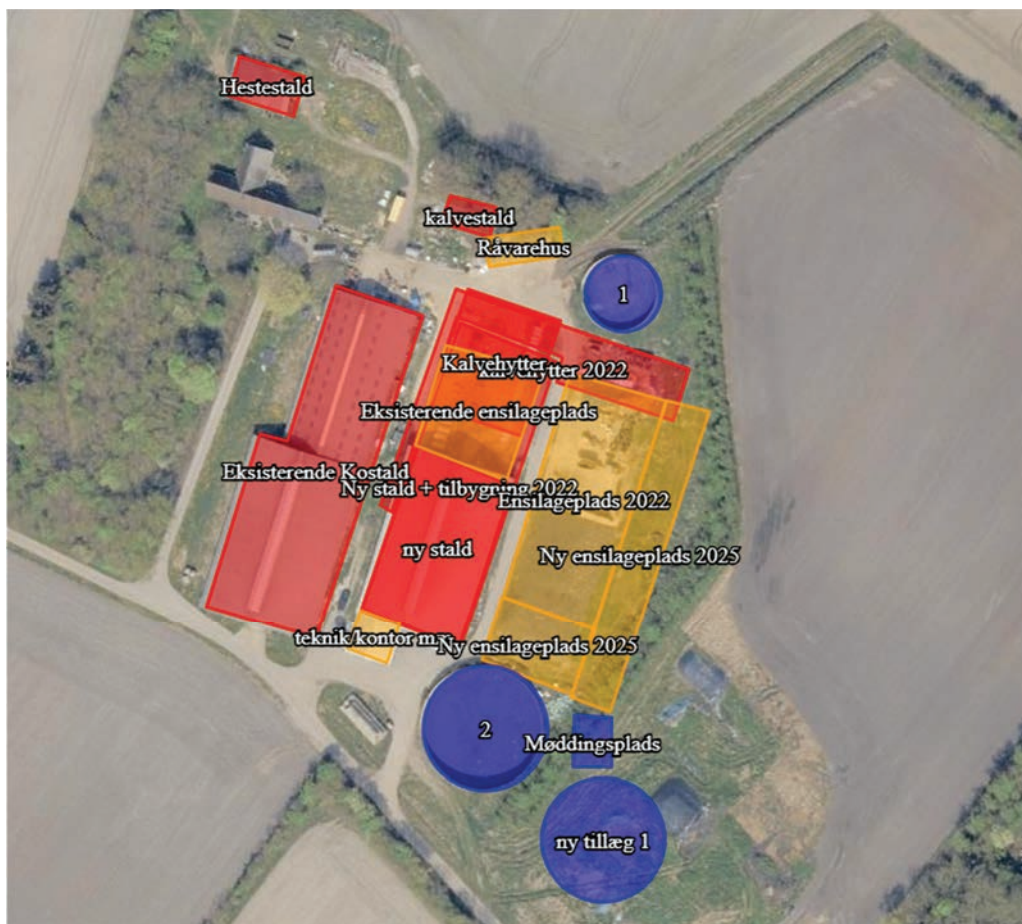
Der søges nu om følgende produktionsareal på ejendommen.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Eksisterende Kostald	3036	Naturlig ventilation	3 m	(#787604) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	87
				(#787581) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	267
				(#787580) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1950
kalvestald	124	Naturlig ventilation	3 m	(#787588) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	124
Hestestald	240	Naturlig ventilation	3 m	(#787590) Heste. Dybstrøelse	0	80
Ny stald + tilbygning 2022	2707	Naturlig ventilation	3 m	(#787596) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajeleaføb	0	1200
				(#787595) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	120
				(#787594) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	500
				(#787593) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	500
kalvehytter 2022	1071	Naturlig ventilation	3 m	(#787597) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	250
Sum						5078

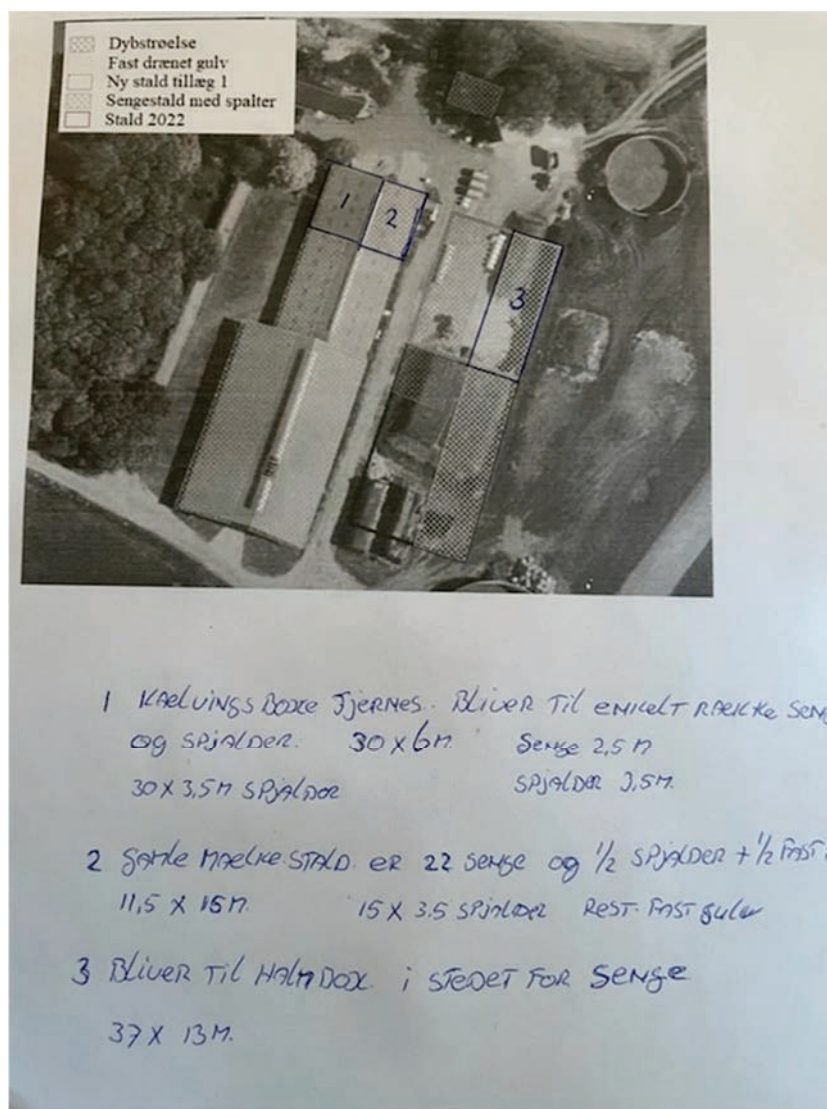
Nudrift						
Eksisterende Kostald	3036	Naturlig ventilation	3 m	(#787585) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	210
				(#787584) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	125
				(#787582) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1950
ny stald	1521	Naturlig ventilation	3 m	(#787587) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajeafløb	0	1200
				(#787586) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	120
kalvestald	124	Naturlig ventilation	3 m	(#787589) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	124
Hestestald	240	Naturlig ventilation	3 m	(#787591) Heste. Dybstrøelse	0	80
kalveytter 2022	1071	Naturlig ventilation	3 m	(#791916) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	250
Sum						4059
8 års drift						
Eksisterende Kostald	3036	Naturlig ventilation	3 m	(#787583) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	2020

I tabellen ovenfor ses liste over stald afsnit, anvendt i ansøgt drift, nudrift og 8 års drift. Nuværende godkendte produktionsareal i *Ny stald + tilbygning 2022* er ikke medtaget i nudriften da det endnu ikke er bygget.

I tabellen ses desuden hvilken staldsystem, der er i hvert staldafsnit.

Oversigt over ændringer i produktionsareal

Gylle

Til opbevaring har ansøger følgende lagrer:

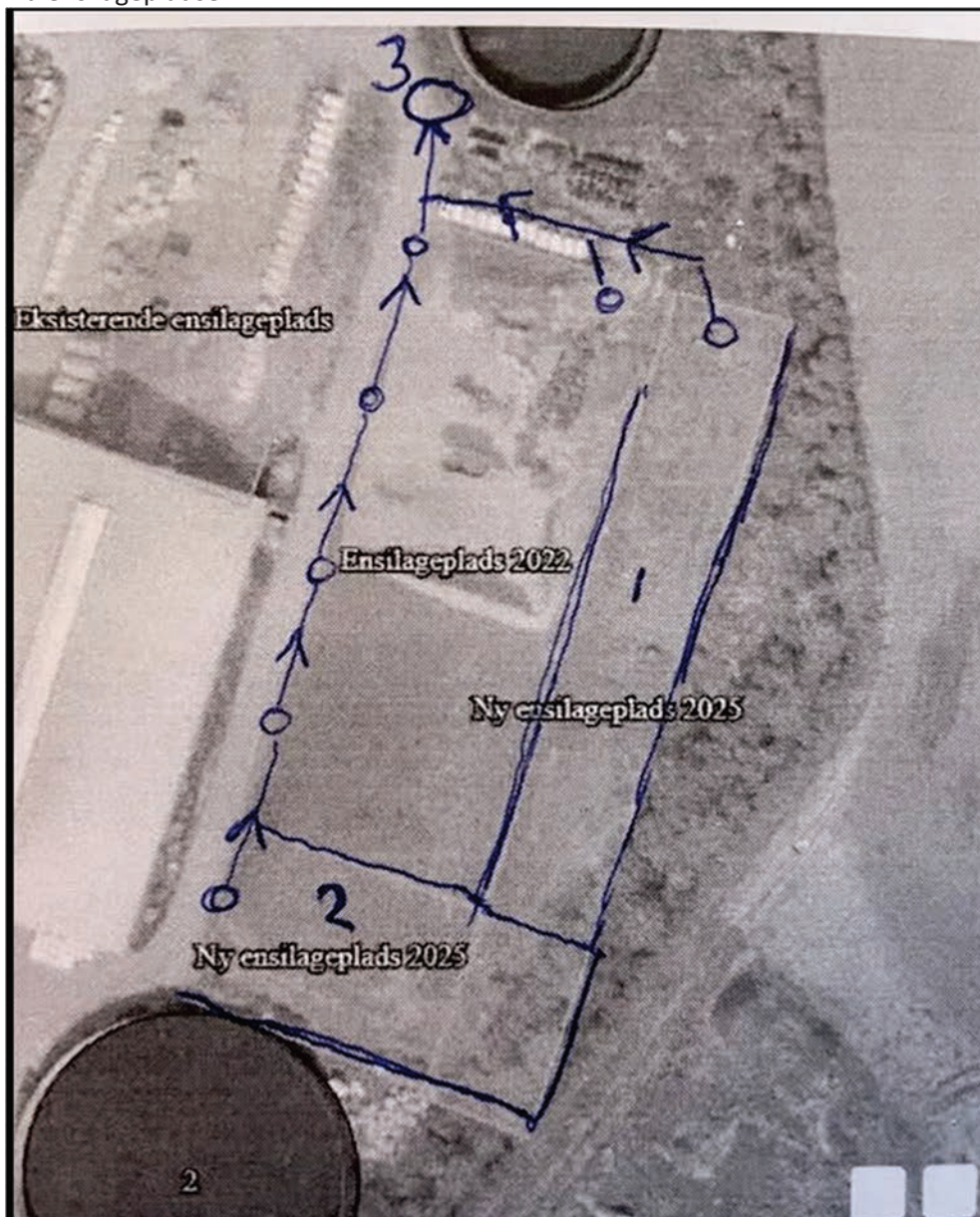
	Kapacitet m ³	Overdækket
Gylletank 2	5.000	Vil blive overdækket
Gyllekanaler eksis. stald	1.750	Nej
Gylletank ny tillæg 1	5.000	Nej
Lejet tank Rødmøvej 91, Skærbæk	6.000	Nej
Ialt	17.750	

Det forventes, at der total bliver produceret ca. 15.500 tons gylle på ejendommen incl. vaskevand (ca 480 køer uden opdræt). Derudover opsamles overfladevand fra pladsen med kalvehytter (max. 800 m²) og den nye møddingsplads (150 m²). Ca. 665 m³

Dette svarer til en opbevaringskapacitet på over 12 mdr.

Loven kræver minimum 9 måneders opbevaringskapacitet, hvilket altid skal være overholdt. Der er indgået aftale med biogasanlæg som afhenter gyllen og leverer gyllen tilbage i de tilhørende gylletanke.

Gylletank 1 benyttes kun til overfladevand. Der vil fremadrette blive opsamlet overfladevand til denne tank fra ensilagepladsen.

Dybstrøelse

Dybstrøelsen afhentes af biogasanlægget. Der vil således kun ligge dybstrøelse på den ny møddingsplads i ganske kort tid efter udmugning, da biogasanlægget afhenter samme dag som staldene tømmes.

Den nye møddingsplads vil være ca. 150 m³ og have afløb til gylletank.

Det vurderes derfor, at ejendommen tager størst mulig hensyn til omgivelserne og naboerne til ejendommen.

Anlæg og Bygninger

Anlægsarbejde

Der etableres en fast overdækning på den nuværende gylletank på 5000 m³.

Allerede godkendte ensilageplads udvides med ca. 1800 m².

Andre ændringer er ændringer inde i staldene.

Afløbsforhold

Tagvand fra den nye ansøgte stald kobles til samme afledning af tagvand som stalden fra 2022.

Foderopbevaring

Foder opbevares i råvarehus samt i køresiloer

Det vurderes, at der er tilstrækkelig fokus på foder og fodringen på ejendommen.

Generelle afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6-8 i Lbk. nr. 256 af 21. marts 2017 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven) er følgende:

§ 6:

- indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

§ 7:

- helt eller delvist indenfor eller i en afstand mindre end 10 m fra kategori 1 og kategori 2 naturtyper (jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2 stk. 1 og 2).

§ 8:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Afstandskravene er således overholdt, da anlæggets afstand til områderne er større eller lig med ovenstående krav.

Afstandene er afsat som punkter i *Husdyrgodkendelse.dk*.

Vurdering

Det vurderes at alle afstandskrav er overholdt.

Beliggenhed og landskabelige hensyn

Lokalisering

Ejendommen ligger i det åbne land. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Søndernæsvej 26, som ligger ca. 95 m vest for nærmeste staldbygning.

Den nærmeste samlet bebyggelse er Søndernæsvej 14 som ligger ca. 800 m sydøst for ejendommen, og nærmeste byzone er Brøns som ligger ca. 1 km fra anlægget.

Landskabelige og kulturhistoriske områder

Husdyrbrugets anlæg ligger i forhold til udpegninger:

	Indenfor	Udenfor
Særlig værdifuldt landbrugsområde ¹		x
Skovrejsningsområder		x
Lavbundsområde		x
Naturbeskyttelsesområde		x
Økologisk forbindelser		x
Kulturhistorisk bevaringsværdier		x
Værdifulde kulturmiljøer		x
Bevaringsværdigt landskab	x	
Større sammenhængende landskab	x	
Store husdyrbrug		x
Geologiske bevaringsværdier		x
Kystnærhedszone	x	
Søbeskyttelseslinje		x
Skovbyggelinje		x
Kirkebyggelinje		x
Beskyttede sten og jorddiger		x
Åbeskyttelseslinje		x
Fortidsmindebeskyttelseslinje		x
Habitatområde		x
Særlige drikkevandsinteresser		x
Følsom indvindingsområde		x

¹ Det nye byggeri ligger lige uden for udpegningen

Samlet vurdering

Husdyrbruget ligger inden for bevaringslandskaber, større sammenhængende landskaber og kystnærhedszonen. Kommuneplanens retningslinjer for både bevaringslandskab og kystnærhedszonen, er at byggeri, der er erhvervsmæssigt nødvendigt for landbrugsejendomme, som udgangspunkt skal ligge i tilknytning til eksisterende byggeri.

Dette er tilfældet i denne sag, da den nye gylletank vil ligge ca. 10 m fra eksisterende bygninger.

Det planlægges at er bliver plantet et læhegn vest og nord for den nye gylletank.

Ammoniak

I Husdyrgodkendelse.dk beregnes totalemissionen fra ejendommen samt emissionen fra henholdsvis stald og lager. Derudover beregnes meremissionen som følge af udvidelsen og samlet for alle udvidelser der er foretaget inden for de sidste 8 år.

Som det ses i nedenstående tabel stiger ammoniakudledningen fra husdyrbruget med 3256 kg N/år fra 8-årsdriften til ansøgt drift.

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	5086,4	665,4	5751,8
Nudrift	4072,0	410,9	4482,9
8 års-drift	2343,2	153,2	2496,4

Ammoniakdeposition

Forudsætningerne i ammoniakemissionen i ansøgt drift er de staldtyper, som er beskrevet under indretning og drift.

Beregningerne til de nærmeste naturpunkter er udarbejdet i ansøgningskemaet. Ruheder i naturen er sat efter vurdering fra luftfoto og ruhed for opland landbrug (I).

Der er beregnet ammoniakdeposition til nærmeste naturområder, se tabel nedenfor.

Samlet resultat af ammoniakberegninger ? i

Samlet emission: **5697,8** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **3201,5** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **1214,9** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter ? i

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Nærmeste N2000	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,8	0,2	1,5
Mose N	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,4	0,2	0,7
Eng	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,2	0,1	0,4
Mose NV	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,3	0,1	0,6
Mose SV	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,2
Hede Ø	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,0	0,1
Hede brøns	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1
Overdrev Røme	Kategori 1	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0
Lovrup Skov	Kategori 1	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0

Der er ingen stigning i forhold til ammoniakdepositionerne godkendt i tillæg 1

Kategori 1 natur: Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000

Staldanlægget ligger ca. 9,9 km nordøst for nærmeste kategori 1 natur. Habitatnaturen ligger i Natura2000 området: Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å. Der er desuden lavet beregninger til et ammoniakfølsomt område i Lovrup Skov beliggende i habitatområdet Lindet Skov, Hønning Mose, Hønning Plantage og Lovrup Skov. Området ligger ca. 11,7 km sydøst for ejendommen.

Beregninger viser en totaldeposition på 0,0 kg N/ha/år på området. Kravet er således overholdt.

Kategori 2 natur: Større hedearealer (> 10 ha) og overdrev (< 2,5 ha)

Nærmeste kategori 2 naturområder er beliggende ca. 3,5 km øst for ejendommen. Det er et hedeområde som er større end 10 ha.

Der er beregnet en totaldeposition på 0,1 kg N/ha/år området.

Dermed overholdes husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens krav til maksimum 1,0 kg N/ha/år.

Kategori 3 natur

Nærmeste kategori 3 naturområde er et hedeområde beliggende ca. 2 km øst for ejendommen. Der er desuden lavet beregninger til et par moser inden for 700 m fra ejendommen. Moserne ligger SV og NV for ejendommen og er samtidig beliggende i Fuglebeskyttelsesområder. De er godt nok ikke udpeget som kategori 3 natur, men er medtaget her i beregningerne.

Merdepositionen i forhold til 8-års driften til naturområderne ligger mellem 0,1 og 0,8 kg N/ha/år, så kravene til depositionen overholdt.

Det vurderes:

- At husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår for miljøgodkendelsen - drives således, at påvirkningen på omgivelserne med luftbårne kvælstof fra produktionsanlægget minimeres til et acceptabelt niveau
- At ammoniakudledningen fra produktionsanlægget i sig selv og sammen med andre nærliggende husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkringliggende naturområder.

- At det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af egnens naturområder.

Bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder, eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV.

For dyrearterne, er der bl.a. forbud imod beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder og imod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer, eller vandrer.

For plantearterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod, eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Følgende dyrearter kan tænkes, at forekomme omkring ejendommen.

- Odder
- Markfirben
- Stor vandsalamander
- Spidssnudet frø
- Arter af flagermus

Der foreligger ikke konkrete feltobservationer af bilag IV arter i projektområdet eller i den umiddelbare nærhed. Det vurderes, derfor at projektet ikke vil medføre, at yngle- og rasteområder for bilag IV arter beskadiges eller ødelægges, idet nybyggeriet ligger i umiddelbar nærhed af eksisterende bygninger.

Vi vurderer:

- At der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske øvrige ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for Bilag IV-arters trivsel
- At driften af husdyrbruget, samlet set, ikke vil medføre beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a, samt ikke vil medføre ødelæggelse af de plantearter, som er optaget på EF-habitatdirektivets Bilag IV, litra b

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Foruden den internationale artsbeskyttelse (bilag IV) er flere andre arter beskyttet af en nationalartsfredning.

Der er ikke registreret fredede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg

Biodiversitet – den danske rødliste

Danmark har via Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller er truet af udryddelse, er registreret på Den danske Rødliste. Der er ikke kendskab til arter på den danske rødliste i nærheden af ejendommens anlæg.

Det vurderes, at husdyrproduktionen kan drives på stedet under hensyntagen til internationalt og nationalt beskyttede arter af planter og dyr.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, gyllebeholdere m.v. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyreholdet er det fx staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §30 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes ved vurdering af om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af husdyrbrug. Der er lavet lugtberegninger for produktionen på ejendommen for ansøgt drift, nudrift og seneste 8 års drift, se tabel. Disse viser en korrigeret geneafstand på henholdsvis 574 m til byzone, 355 m til samlet bebyggelse og 124,5 m til nærmeste nabo uden landbrugspligt. Dette er en mindre stigning forhold til geneafstandene beregning i tillæg 1 hvor den korrigeret geneafstand lå på henholdsvis 572 m til byzone, 354 m til samlet bebyggelse og 124,2 m til nærmeste nabo uden landbrugspligt.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Kildebjergsvej 6	0	FMK	124,5	124,5	288,5	Ja
 Søndernæsvej 26	0	FMK	124,5	124,5	138	Ja
 Søndernæsvej 14	0	NY	394,7	355,2	887,6	Ja
 Brøns Ejerlav, Brøns	0	NY	574,1	574,1	1141	Ja

Kort med punkter for nærmeste nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone, hvortil der er lavet beregninger.

Det vurderes at lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt for ejendommen.

Det vurderes derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omkringboende naboer.

Øvrige gener

I "håndbog om miljø og planlægning – bolig og erhverv i byerne" fra Skov og Naturstyrelsen, 2004 angives anbefalede mindste afstande mellem virksomheder og boliger for forskellige klasser. Klassifikationen er inddelt efter størrelse/type af virksomhed. Kvægbrug er i klasse 6, hvor afstanden sættes til minimum 300 m. Afstanden angiver hvilken afstand, der skønnes at være nødvendig mellem den pågældende virksomhed og boliger i et område for åben og lav boligbebyggelse, baseret på Miljøstyrelsens erfaringer om miljøforhold. Med denne afstand er der rimelig sikkerhed for, at boligerne ikke udsættes for miljøgener.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt er i denne sag en vægtet gennemsnitsafstand på ca. 138 m og er således under den anbefalede afstand på de 300 m, som er angivet ovenfor.

Der forventes ikke at yderligere gener for naboer, idet det ikke forventes at påvirkningerne ændres som følge af godkendelsen.

Støv

Støvgener kan opstå som støvgener i forbindelse med høstarbejde, intern kørsel på ejendommen og lign. Det vurderes, at det primært at være lokalt på ejendommen, og ikke en væsentlig gene for de omkringboende eller trafikanter. Støvgener må påregnes i kortere perioder under høstarbejdet. Det forventes ikke at støvgenerne vil stige.

I tørre perioder kan der opstå støvgener ved kørsel på grusveje mellem markerne, men det vil være af en begrænset og lokal karakter, og forventes ikke at genere omkringboende eller trafikanter.

Det vurderes, at produktionen ikke vil give ophav til yderligere støvgener uden for de nære områder omkring staldene.

Støj

Beskrivelse af støjkloder:

Støjkilder på husdyrbruget består primært af transport, indblæsning af foder og kørsel med grovfoder. Afhentning af mælk, afhentning og levering af gylle og indkøbt foder kan ske udenfor normal arbejdstid, men eller foregår arbejdet normalt indenfor dagtimerne. Der må dog beregnes ekstra trafik, også udenfor dagtimerne i forbindelse med spidsbelastningsperioder, typisk ved forårsarbejde og høst. Støjgener er kortvarige og vil være meget lokale.

I dag pumpes gyllen med lastbil fra stald til lagertank ca. her 14. dag, da der ikke er etableret gylleledning/pumpe til gylletanken. Der er nu indgået aftale med biogas anlæg om afhentning af gylle direkte fra fortanken og levering i ejendommenes gylletanke samt decentral tank. Så støjen fra den interne flytning reduceres.

Driftsperiode:

Der malkes 3 gange dagligt, men det er ingen ændring i forhold til nuværende praksis.

Der benyttes foderblander på ejendommen som benyttes max. 3/4 time om dagen. Foderblander står mellem bygninger som virker støjreducerende.

Indlægning af ensilage sker 7-10 dage / år foregår i dagtimerne, hovedsageligt på hverdage. I spidsbelastningssituationer kan det ske i weekender og udenfor normal arbejdstid.

Gyllekørsel sker primært i forbindelse med forårsarbejdet kan som nævnt under transportafsnittet også forekomme i weekender og udenfor normal arbejdstid.

Vi vurderer, at husdyrbruget ikke vil give anledning til yderligere støjpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre gener for de omkringboende.

Endvidere vurderer vi, at projektet, og de medførende aktiviteter, ikke vil påvirke nærmeste fuglebeskyttelsesområde og nærmeste ramsarområde.

Lys

Udendørs: For at mindske energiforbruget er der udendørs kun belysning så ejer og ansatte kan orientere sig efter mørkets frembrud og lyset styres af sensor.

Indendørs: Der tændes normalt lys ca. kl. 1.45 om morgenen i forbindelse med morgenmalkningen.

Afhængig af årstid og lysforhold udenfor er der lys frem til kl. 8 om morgenen. Om eftermiddagen tændes lyset igen og tidspunktet er ca. fra 15-18. Derefter vil der være vågelys i staldene.

Der kan forekomme dage, hvor der er behov for lys udover disse tidsrum, f.eks. ved akut behov for dyrlæge hjælp eller andre akutte situationer. I forbindelse med høst kan der forekomme behov for lys efter solnedgang.

Det er ansøgers vurdering, at lyset fra ejendommen ikke vil være til gene for naboer. Over mod naboen på Søndernæsvej 26 er der kraftig beplantning der hindrer eventuel belysning i at trænge igennem. Nabo mod øst er beliggende mere end 200 m fra Søndernæsvej 24 og vil heller ikke blive generet af lys.

Skadedyr

Tilstedeværelse af skadedyr på bedriften forbygges ved orden og god hygiejne samt ved at bekæmpe eventuelle problemer så snart de opstår.

Fluer: I varme perioder vil fluer kunne forekomme. Klækning af fluelarver er temperaturafhængig og sker især i dybstrøelse hos småkalve, samt i efterladte foderrester. Bekæmpelse af fluer sker ved god renholdelse.

Rotter: Tilstedeværelse af rotter bekæmpes ved at der er kontrakt med bekæmpelsesfirma, der har opsat rottekasser, som tilses flere gange om året.

Det vurderes, at med det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr, ikke vil være til gene for de omkringboende.

Transport

Ændringen af miljøtilladelsen betyder ikke, at til og frakørslen ændres væsentligt. Den stigningen skyldes mer produktion af gylle og dybstrøelse. Samlet set vil antallet af transportere til og fra ejendommen stige med ca. 190 transportere.

Type	Nudrift	Ansøgt drift	Transportmiddel	Tidsrum **
Indkøbt foder	24	30	Lastbil	Man-fre.
Brændstof	12	12	Lastbil	Man-fre.
Husdyr flytning af dyr	60	70	Lastbil	Man-fre.
Husdyr slagting	12	12	Lastbil	Man-fre.
Afhentning af gylle (biogas)	350	500	traktor	Varierer
Kørsel dybstrøelse (biogas)	45	70	Lastbil	Varierer
Mælk	165	165	Lastbil	Varierer
Afhentning DAKA	52	52	Lastbil	Man-fre.
Øvrige	20	20		
Ca. I alt*	740	931		

**Det tilstræbes at ligge transporterne indenfor normal arbejdstid.

Transporter til og fra ejendommen vil primært foregå i dagtimerne.

Ved så- og høsttid vil aktivitetsniveauet mht. og forekomsten af støv og støj være højere end i den øvrige del af året.

Det vurderes, at transporterne ikke er af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende med hensyn til støj, støv, rystelser eller lugt.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transportere kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et

omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Følgenvirkninger

Brugen af naturressourcer

Vand

Der anvendes vand til drikkevand, vask af stalde mv. Der bruges byvand. Der forventes en stigning i drikkevandet men et fald da der etableres ny malkestald.

Der benyttes hovedsagelig drikkekar i staldene. Lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt.

Der er hele tiden fokus på at minimere vandforbruget, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker der forbruger vand. Det vurderes derved at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde.

Energi

På ejendommen anvendes der energi i form af el og dieselolie. Elforbruget anvendes hovedsagligt til belysning, malkning, foderfremstilling og udfodring. Af energibesparende teknikker kan nævnes udskiftning til LED-belysning, naturlig ventilation, ny malkestald hvor der er fokus på elforbruget samt natbelysning i begge stalde.. Elforbruget vil formodet stige moderat som følge af denne godkendelse.

Der vil i fremtiden være fokus på at minimere energiforbrug, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker der forbruger energi. Det vurderes derved at brugen af naturressourcen sker på en forsvarlig måde. Det vurderes derfor at der på ejendommen er fokus på besparelse af energi, og driften af husdyrbruget forventes ikke at medføre væsentlig følgenvirkninger for miljøet på baggrund heraf.

Det vurderes derfor, at brugen af naturressourcer sker på forsvarlig måde.

Kemikalier og pesticider

Al markarbejdet foretages af maskinstation, så der opbevares ikke kemikalier og pesticider på ejendommen.

Medicin

Medicinen opbevares i et køleskab i forlængelse af malketankrum. Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge eller apotek. Det er dog sjældent at det sker, da alt det indkøbte opbruges. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i stalden, og afleveres til dyrlæge eller på kommunal genbrugsstation.

Affald

Affald fra husdyrbrug kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (Pap, papir, jern og metal, tomme olietromler og tanke, tomme plasticsække, paller, malet og lakeret træ).
- Farligt affald (lysstofrør og sparepære, spraydåser, oliefiltre, batterier).
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler og medicinrester).
- Døde dyr som afhentes ad DAKA.
- Forbrændingseget affald (halmballesnor, papirsække, gamle frønnede bildæk).
- Deponeringseget affald (asbestholdige byggemateriale).
- Kanyler og medicinrester afleveres til dyrlæge.
- Tom medicinemballage kommes i dagrenovation.
- Erhvervsaffald opbevares i container, som tømmes efter behov.
- Spildolie opbevares ikke på ejendommen, men tages med ved service.

Alt affald afskaffes i henhold til kommunens regulativ.

Døde dyr samles på opsamlingsplads, indtil afhentning af DAKA.

Det vurderes, at håndteringen af affald og restprodukter sker på forsvarlig vis, og at projektet ikke har påvirkninger på omgivelserne.

Risici

Redegørelse for mulige uheld

Der forekommer sjældent driftsforstyrrelser, som vil kunne medføre forøget forurening. De alvorligste uheld på landbrugsejendomme forekommer i forbindelse med udslip af gylle, olier, kemikalier (syre, pesticider og rengøringsmidler) ved strømsvigt eller ved brand.

Minimering af forurening:

Gyllepumpning

Der er ingen etableret gyllepumpe på ejendommen. I dag flyttes gyllen via lastbil til gylletank. Og fremtiden vil al gylle blive afhentet af biogas og leveret tilbage som afgasset gylle i gylletanken. Der er således altid opsyn ved gyllepumpningen.

Gylleudslip

Hvis gylletankene skulle springe læk vil gylle kunne blive opsamlet grøft som dæmmes til. Gyllen kan standses via opdæmning af jord/halmballer eller lign.

Brand

På ejendommen er der pulverslukkere til mindre brande. Ved større brand tilkaldes brandvæsenet.

Strømsvigt

Ved strømsvigt tilsendes alarmer til mobil. Ejendommen har mulighed for anskaffelse af nødgenerator.

Olieudslip

Olietanken står på fast bund uden afløb. Der er altid opsugende materiale i nærheden som kan benyttes hvis uheldet er ude. Ved større læk vil olien løbe i afløb til gylletanken.

Kemikalier

Ingen kemikalier på ejendommen.

Minimering af gene:

Ejendommen har en beredskabsplan for ejendommen. Beredskabsplan vil blive fulgt i forbindelse med uheld.

Det vurderes, at der er taget tilstrækkelig forholdsregler i tilfælde af uheld, ved at der er en procedure for hvad der skal gøres i tilfælde af uheld og for at mindske risikoen for uheld.

Bedst tilgængelige teknik (BAT) – med henblik på reduktion af ammoniakemission

BAT-kravet er i ansøgningen er regnet efter de ammoniakemissionsværdier som er fastlagt i nyeste bekendtgørelse.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4946	871	5816
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	5086	665	5752
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	65
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Beregningerne viser, at BAT-kravet mht. reduktion af ammoniakemissionen er overholdt på ejendommen.

Der etableres staldsystemer som ikke lever op til gældende BAT-regler, fast gulv samt spaltegulve.

For at overholde gældende BAT-krav er det valgt at etablere fast overdækning på den eksisterende gylletank (5000 m³). Derved opnås en reduktion i ammoniakemissionen fra ejendommen på 205,5 kg N/år. Dette gør at der er en frivillig reduktion af ammoniak på 65 kg N/år fra ejendommen.

Fravalg af BAT-virkemidler

Der er ikke vurderet på andre virkemidler en gylletank overdækningen, da BAT-kravet er overholdt.

Vurdering

På baggrund af ovenstående og muligheden i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §25 stk. 5, vurderes det at projektet lever op til lovgivningens krav.

BAT-nitrat

Miljøstyrelsen har i vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik for husdyrbrug fra maj 2011 redegjort for, hvorfor de vurderer, at det niveau, som er opnåeligt ved anvendelse af BAT i relation til udvaskning af nitrat ved anvendelse af husdyrgødning i marken allerede er opnået via krav, som er fastsat i lovgivning.

Ansøger tilslutter sig Miljøstyrelsens vurdering.

BAT-fosfor

Miljøstyrelsen har i vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik for husdyrbrug fra maj 2011 redegjort for at ophobning af fosfor i landbrugsjord er nedbragt i forbindelse med gennemførelsen af vandmiljøplanerne, og at fosforoverskuddet i marken er reduceret væsentligt siden 1980'erne. Hertil kommer, at der er mulighed for at regulere udledningen af fosfor til de udbringningsarealer, der afvander til særligt fosforfølsomme naturområder.

Miljøstyrelsen vurderer derudover, at der på nuværende tidspunkt ikke findes tilgængelige teknikker eller teknologier, der kan anvendes til at fastlægge emissionsgrænseværdier for fosforudledningen fra malkekvægsbesætninger,

Ansøger tilslutter sig Miljøstyrelsens vurdering.

BAT – fodringsstrategi

Ansøgers redegørelse:

- Ensilage opbevares i plansiloer med opsamling af overfladevand, hvorved risikoen for forurening af det omkringliggende miljø mindskes. Endvidere reduceres foderspild og foderet holdes renere til fordel for dyrenes velfærd.
- Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning
- Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring.

Det vurderes, at fodring på husdyrbruget lever op til BAT.

BAT- management

Se under afsnittet med egenkontrol

Det vurderes, at husdyrbruget lever op til BAT-kravet til management

Opbevaring og håndtering af husdyrgødningen

- Den produceret dybstrøelse på ejendommen afsættes til biogas.
- Flydende husdyrgødning opbevares i tætte gylletanke og udbringes på markerne ud fra afgrødens behov på den enkelte mark. Herved optimeres optagelsen af næringsstoffer og udvaskningen af nitrat samt udledningen af fosfor minimeres.

- Der etableres fast overdækning på nuværende gylletank og der regnes med flydelag på ny gylletank for at minimere ammoniakemission. Flydelaget kontrolleres månedligt og der føres logbog over kontrollen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.
- Årligt efterses tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.
- Der vil være konstant flydelag på gyllen i den nye tank, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der er etableret flydelag senest efter 14 dage, forudsat der er gylle i tanken.
- Tankene er tilmeldt de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder, at de eksisterende tanke hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.

Det vurderes, at husdyrbruget lever op til BAT-kravet for opbevaring af husdyrgødning.

Udbringning af Husdyrgødning

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at:

- Udarbejde mark- og gødningsplaner
- At udbringe husdyrgødning mindre end 200 m fra byområder på weekend- og helligdage
- Anvende lovlige udbringningsmetoder
- Nedfælde gylle på sort jord og i græs mindre end 1000 m fra sårbare naturområder.
- Nedfælde fast husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer
- Overholde harmonikrav (kg N og P pr. ha)
- Etablere efterafgrøder til reduktion af nitratudvaskning i relation til produktionsform
- Ikke at udbringe flydende husdyrgødning på skrånende areal beliggende tættere end 20 m fra overfladevande
- Der skal være en 2 m ubehandlet bræmme langs højt målsatte og naturlige vandløb

Egenkontrol/management

Miljø- og ressourcestyring bygger på et helhedsprincip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen, herunder at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige stoffer, at gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet, samt at minimere forbruget af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tab til omgivelserne bliver minimeret under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

Renere teknologi er samtidig det bærende element i husdyrloven og i miljøbeskyttelsesloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi, bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

På husdyrbruget er der iværksat følgende tiltag for renere teknologi, herunder besparelser på vand og el:

Energi

- Staldene er med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette.
- Der er installeret LED-belysning i staldene.
- Der er etableret natbelysning.

- Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandeanlæg, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.
- Der etableres ny malkestald på ejendommen, hvor der er fokus på energiforbruget.

Vand

- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Management

- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Alt affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.
- Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med gylle, brand mv. er beskrevet.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af energi og indkøbt foder.
- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften.
- Produktionsapparatet vedligeholdes jævnligt og der laves eftersyn 1 gang årligt.
- Gylletankene er tilmeldt 10 års beholderkontrol og de efterses årligt for revner og skader.
- Under den daglige arbejdsdag holdes der jævnligt øje med maskiners og installationers tilstand så der kan gribes ind før der sker uheld der kan være til skade for miljøet eller omgivelserne.

Beredskabsplan:

Ejendommen har en beredskabsplan, hvor anvisninger ved uheld er angivet.

Samlet BAT-vurdering

Samlet vurderes det at projektet lever op til BAT indenfor punkterne, ammoniak, miljøledelse, management, fodringsstrategi, vand, energi, spildevand, støj, støv, lugt, opbevaring af husdyrgødning og udbring af husdyrgødning, blandt andet baseret på punkterne i BREF-dokumentet og lovgivningskravene.

Alternative løsninger

De alternative løsninger der foreligger er som at fortsætte som hidtil.

Tiltag ved ophør

Ved ophør af produktionen fra ansøgers side vil produktionen formentlig blive fortsat af en ny ejer. Hvis produktionen ophører, vil stalde, gødnings- og siloer blive tømt og rengjort.

Det vurderes, at dette vil være tilstrækkeligt til at undgå forureningsfare.

Befolkningen og menneskers sundhed

Højt ammoniakindhold i luften kan være sundhedsskadeligt for mennesker. Der er via lovgivningen indført en begrænsning på ammoniakemissionen for husdyrbrug i form af krav om miljøvenlig teknologi (BAT). BAT kravet er medvirkende til at de overordnede mål om begrænsning af ammoniakindhold i luften overholdes. På Søndernæsvej 24 overholdes lovgivningens krav til BAT, hvorved ammoniakindholdet i luften begrænses. Risikoen ved MRSA eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi. Der er ikke særlige forhold ved beliggenheden af Søndernæsvej 24 som betyder, at der skal udvises særlig forsigtighed. Særlige forhold kunne f.eks. være beliggenhed i umiddelbar nærhed til sygehus/institutioner ol.

Der er i tidligere afsnit gjort rede for, at der ikke forventes væsentlige gener for omgivelserne med støv, støj eller lugt mv.

Vurdering

Ud fra ovenstående vurderes det at husdyrbruget på Søndernæsvej 24 kan drives på stedet uden at påvirke menneskers sundhed negativt.

Grænseoverskridende påvirkning

Da ejendommen ligger ca. 30 km fra den dansk-tyske grænse, er vurderingen, at der ikke er grænseoverskridende påvirkninger.

Samlet vurdering af konsekvensrapporten

Vi vurderer, at der kan meddeles tilladelse til husdyrbruget, da det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet. Husdyrbruget opfylder det gældende beskyttelsesniveau for ammoniak og lugt og vurderes ikke at påvirke omgivelser på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Ligeledes mener vi ikke at det ansøgte har negativ påvirkning af følgende:

1. Befolkningen og menneskers sundhed
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1 og kategori 2 natur, samt bilag IV arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer 1-5.

Materialet indeholder supplerende oplysning til bekendtgørelsens Bilag 1 A-D og er udarbejdet af Natur og Miljørådgiver, Rikke Ilsøe Mogensen, Vestjysk